

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: ИСТОРИЈСКА БАШТИНА АУСТРО-УГАРСКЕ НА ВОЈВОЂАНСКОМ ПРОСТОРУ			
Наставник: ДР ЗОЛТАН ЂЕРЕ (ZOLTÁN GYÖRE) редован професор, МА АТИЛА ФАЈФЕР (ATTILA PFEIFER), асистент			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 4 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: упознавање полазника курса са најмаркантнијим видовима историјске и уметничке баштине Аустро-Угарске (1867-1918) на војвођанском простору. При томе војвођанским простором сматрамо територије шире од области данашње АП Војводине. Циљ курса је развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању проблема који се везују за дефинисање, проналажење и очување духовне и материјалне баштине поменутог доба.			
Исход предмета: способност да се идентификују и анализирају објекти духовне и материјалне баштине у складу са савременим методолошким поставкама и резултатима савремених историографских истраживања; развијање позитивног односа према културно-историјској баштини.			
Садржај предмета. <i>Предавања:</i> Појам историјске баштине, њени видови. Архивска грађа, приватне и јавне зграде, виле, сакрални објекти, гробља, архитектонске целине, паркови, организација простора, инфраструктурни објекти; начин живота, менталитет, „бечка школа“, аустроугарска кухиња; уметнички правци, сецесија, уметничка дела настала на војвођанском простору у доба дуализма, аудио-визуелна и штампана баштина. <i>Вежбе:</i> упознавање студената са референтним изворима и литературом; читање и анализа одговарајућих историјских извора. Семинарски рад са студентима, обилазак значајнијих споменика културне баштине, упућивање студената на проналажење духовних и материјалних остатака прошлости из времена дуализма.			
Литература:			
1. <i>Svjetska kulturna i prirodna baština</i> , Zagreb 1990.			
2. Petković, Sreten, <i>Kulturna baština Srbije</i> , Novi Sad 2004.			
3. Milovanović, Jasmina, <i>Industrijsko nasleđe u Srbiji</i> , Beograd 2016.			
4. Pandžić, Ana, <i>Dvorci, kašteli, letnjakovci</i> , Beograd 2007.			
5. Janković, Nebojša, <i>Kulturna baština Srbije</i> , Beograd 2012			
6. Kalapiš Zoltan, <i>Vojvođanski indžiliri, mašinci, svetlopisci</i> , Novi Sad 2004.			
7. <i>Negovanje i zaštita nematerijalne baštine u Srbiji</i> , zbornik radova, Beograd 2006.			
8. Brguljan Vladimir, <i>Spomeničko pravo</i> , Beograd 2006			
9. Matić, Slavko, <i>Kulturna baština Vojvodine</i>			
10. Тејлор, А.Ј.П., <i>Хабзбуршка монархија</i> , Слио, Београд 2001.			
11. Рокаи П.-Ђере З.-Пал Т.-Касаш А., <i>Историја Мађара</i> , Београд, Слио, 2002.			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Колонизациона политика Хабзбурга на војвођанским просторима у 18. веку			
Наставник: ДР ЗОЛТАН ЂЕРЕ (ZOLTÁN GYÖRE) редован професор, МА АТИЛА ФАЈФЕР (ATTILA PFEIFFER), асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 4 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање и продубљивање знања у вези историје војвођанског простора од Карловачког мировног уговора (1699) до владавине Франца I (1792). Циљ јесте упознавање колонијалне политике Хабзбуршких владара у 18. веку на поменутом простору.			
Исход предмета: Способност да се најважнији догађаји, проблеми и личности у вези са колонизацијом војвођанског простора самостално опишу и тумаче, у складу са резултатима савремених историјских истраживања. Стицање нијансиране слике о демографској, привредној и социјалној политици Хабзбуршке монархије на војвођанском простору у 18. веку.			
Садржај предмета: теоретска настава: Утицај великих ратова на Хабзбуршку монархију и на Подунавље у 17–18. веку. Разлози и ток колонизације војвођанског простора. Порекло колониста, њихова етничка и верска структура. Демографске, економске и друштвене конеквенце колонизације. Изградња насеља на војвођанском простору, јавни и приватни објекти, путеви, поштанска служба, крчење земљишта, радови на мелиорацији земљишта; карактеристике пољопривредне производње, занатства и трговине; тржишни центри. Настанак мултиетничког и мултикултуралног становништва Војводине.			
Вежбе: упознавање студената са референтним изворима и литературом; читање и анализа извора, гледање едукативних филмова. Израда семинарских радова у вези више теме (агротехника, трговина, мрежа насеља, породица, позориште, занимања, штампа, градски и сеоски живот итд.)			
Литература:			
1. Jankulov, Borislav, <i>Pregled kolonizacije Vojvodine u XVIII i XIX veku</i> , Novi Sad – Pančevo, 2003			
2. Györe Zoltán, <i>Habzburška monarhija 1526-1792</i> , Novi Sad, Filozofski fakultet, 2014.			
3. <i>Историја Српског Народа</i> 3-4. Београд.			
4. Mitrović, Mirko, <i>Naseljavanje i kolonizacija Vojvodine : 1690-1945</i> , Novi Sad 1984.			
5. Krčmar, Filip, <i>Johan Ajman, savremeni izvor za izučavanje josefinske kolonizacije Bačke</i> , Novi Sad 2010.			
6. Heka, Ladislav, <i>Grofovi Grašalkovići (Grassalkovich) i kolonizacija Bačke</i> , 2011			
7. Iskruljev, Toša, <i>Naslov O Vojvodini i njejoj kolonizaciji</i> , Bačko Petrovo Selo, 1925.			
8. Heckenast Gusztáv, <i>Magyarország története tíz kötetben 1683-1790</i> , Budapest, 1989.			
9. Gonda Imre, Niederhauser Emil, <i>Die Habsburger- ein europäisches Phänomen</i> , Budapest, 1983.			
10. Helmut Rumppler, Martin Seger, <i>Soziale Strukturen</i> , Wien, 2010.			
11. David F. Good, <i>The Economic Rise of The Habsburg Empire 1750-1914</i> , Berkeley, 1984, 309 str.			
12. Beer, Mathias – Dahlmann, Dittmar, <i>Migration nach Ost- und Südosteuropa vom 18. bis zum Beginn des 19. Jahrhunderts</i> , Stuttgart, 1999.			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методе извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: ПРИВРЕДА И ДРУШТВО УГАРСКЕ У ДОБА ДУАЛИЗМА			
Наставник: ДР ЗОЛТАН ЂЕРЕ (ZOLTÁN GYÖRE) редован професор, МА АТИЛА ФАЈФЕР (ATTILA PFEIFFER), асистент			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 4 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање нових и продубљивање раније стечених знања о најважнијим појавама, догађајима и процесима из области привредне и друштвене историје Угарске у доба дуализма (1867-1918). Привредни у друштвени живот Угарске посматраће се у контексту кретања у Европи и целини Аустро-Угарске. Циљ курса је и развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању сложених привредних и друштвених појава поменутог раздобља.			
Исход предмета: способност да се најважнији привредни и друштвени процеси и појаве самостално идентификују, опишу и тумаче у складу са савременим методолошким поставкама и резултатима савремених историографских истраживања.			
Садржај предмета. <i>Предавања:</i> упознавање студената са полазним друштвеним и привредним приликама 1867. године и утицајем аустро-мађарске нагодбе на даљи развој. Питања промена у земљорадњи; индустријализација и урбанизација, научни и технолошки развој, развој школства и културе, изградња банкарског система и железница; демографске прилике, друштвени слојеви угарског друштва, аграрни и социјални проблеми; верско и национално питање, питање унутрашње миграције и иселјавања из Угарске. Проблематика развоја српске заједнице у Угарској. <i>Вежбе:</i> семинарски рад са студентима, проучавања извора и статистичких података из доба дуализма, упућивање студената на проналажење архивске грађе и референтне домаће и стране литературе у вези са предметом курса.			
Литература:			
1. Тејлор, А.Ј.П., <i>Хабзбуршка монархија</i> , Слио, Београд 2001.			
2. П.Рокаи-З.Ђере-Т.Пал-А.Касаш, <i>Историја Мађара</i> , Београд, 2002.			
3. Čalić, Mari-Žanin, <i>Socijalna istorija Srbije 1815-1941. Usporeni napredak u industrijalizaciji</i> , Београд 2004.			
4. Wandycz, Piotr S., <i>Cijena slobode. Povijest Srednjoistočne Evrope od srednjeg veka do danas</i> . Zagreb, 2004.			
5. Kann, Robert A., <i>A History of the Habsburg Empire 1526-1918</i> , Berkeley, 1974.			
6. Good, David F., <i>The Economic Rise Of The Habsburg Empire 1750-1914</i> , Berkeley, 1984.			
7. Cameron, Rondo, <i>A világgazdaság rövid története</i> . Maecenas, Bp., 1994.			
8. Berend T. Iván – Ránki György, <i>Gazdasági elmaradottság kiutak és kudarcok a XIX. századi Európában</i> , Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 1979.			
9. Fónagy Zoltán, <i>Modernizáció és polgárosodás</i> , Csokonai kiadó, Debrecen 2001.			
10. Kövér György, <i>Iparosodás agrárországban</i> , Gondolat, Budapest, 1982.			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методе извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Свакодневни живот у Хабзбуршкој монархији			
Наставник: ДР ЗОЛТАН ЂЕРЕ (ZOLTÁN GYÖRE) редован професор, МА АТИЛА ФАЈФЕР (ATTILA PFEIFFER), асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 4 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање и продубљивање стечених знања о друштвеној историји Хабзбуршке монархије. Упознавање студената са свакодневним животом становника Хабзбуршке монархије од 1718–1848. г. Објашњење историјских околности процеса који су утицали на уобличавање приватног живота становништва хабзбуршке државе. Развијање критичког мишљења и способности за самостално проучавање ових процеса.			
Исход предмета: Способност да се уочавају специфичности свакодневног живота становника Хабзбуршке монархије и да се врши компарација са другим европским просторима. Способност за уочавање условљености свакодневног живота становника Хабзбуршке монархије посебним историјско-географским околностима, цивилизацијским развојем и вишенационалном структуром становништва.			
Садржај предмета: <i>теоретска настава:</i> Утицај научног и цивилизацијског развоја на свакодневни живот у Аустријској монархији. Утицај барока, просветитељства, романтизма и реализма на културу и приватан живот народе Хабзбуршке монархије. Становање у граду и селу. Начин живота припадника различитих друштвених слојева (племство, грађанство, сељаштво, трговци, занатлије, војници, најсиромашнији, болесни); породица, дом; верски и народни обичаји. Одевање, мода, погледи на свет. Рад и слободно време. Промене у начину живота у првој половини 19. века. <i>Вежбе:</i> упознавање студената са референтним изворима и литературом; читање и анализа одговарајућих историјских извора, гледање едукативних филмова – разговор; тумачење историјских карата. Израда семинарских радова у вези са одговарајућим темама (породица, одевање, обичаји, позориште, занимања, штампа, градски и сеоски живот итд).			
Литература:			
1. Тимотијевић, Мирослав, <i>Рађање модерне приватности. Приватни живот Срба у Хабзбуршкој монархији од краја 17. до почетка 19. века</i> , Београд, Clio, 2006.			
2. Тимотијевић, Мирослав, <i>Приватни живот хабзбуршких Срба</i> , фељтон у дневном листи <i>Дневник</i> , 2007.			
3. Ristović M., Timotijević M., Popović M., <i>Istorija privatnog života u Srba od srednjeg veka do modernog doba</i> , Beograd, Clio, 2012.			
4. Ристовић, Милан, <i>Приватни живот Срба новијег доба</i> , фељтон у дневном листи <i>Дневник</i> .			
5. А.Ј.П.Тејлор, <i>Хабзбуршка монархија</i> , Clio, Београд 2001. П.Рокаи-З.Ђере-Т.Пал-А.Касаш, <i>Историја Мађара</i> , Београд, 2002.			
6. Čalić, Mari-Žanin, <i>Socijalna istorija Srbije 1815-1941. Usporeni napredak u industrijalizaciji</i> , Beograd 2004.			
7. H. Balázs Éva, Krász Lilla, Kurucz György, <i>Hétköznapi élet a Habsburgok korában-1740-1815</i> , Budapest, 2007.			
8. Gonda Imre, Niederhauser Emil, <i>Die Habsburger- ein europäisches Phänomen</i> , Budapest, 1983.			
9. Rumpler, Helmut – Seger Martin, <i>Soziale Strukturen</i> , Wien, 2010.			
10. Good, David F., <i>The Economic Rise Of The Habsburg Empire 1750-1914</i> , Berkeley, 1984.			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методе извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Правно-политички положај Срба у Хабзбуршкој монархији од 1690. до 1790. године			
Наставник: ДР ВЛАДАН ГАВРИЛОВИЋ, ДР НЕНАД НИНКОВИЋ			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Упознавање студената политичким токовима историје Срба у Хабзбуршкој монархији, главним процесима и личностима током периода који је обележен са два битна догађаја за српску историју – доношење Прве привилегије, која је уз наредне две била основа за српски правно-политички статус и Темишварски сабор као један од најбитнијих Сабора у историји ове институције. Циљ је сагледавање промена у правно-политичком положају од широке аутономије оне која се односила на искључиво црквено-просветно подручје и покушаје Срба да задрже стари или осигурају нови положај.			
Исход предмета: овладавање знањима из српске културне и политичке историје у Хабзбуршкој монархији у периоду 1690-1790.			
Садржај предмета. Теоријска настава: Током XVIII века положај Срба у Хабзбуршкој монархији, који су гарантовале Привилегије цара Леополда I, ограничен је и сведен на ниво црквено-школске аутономије. Овај процес је имао више фаза које су обележиле читав XVIII и добар део наредног столећа. Шира аутономија заснована на Привилегијама по принципу <i>les origines</i> сведена је у нове оквире доношењем Деклараторије и Конзисторијалне системе. Живећи у феудалној држави, без територије која је, како су то тумачили у Бечу, историјски њихова Срби су покушавали да пронађу решење за очување националног и верског идентитета. У овоме су се, колико је то било могуће, ослањали на културне установе које су постале место очувања идентитета и буђења националне свести. Поред њих, највећи допринос овоме дала је српска православна црква организована на територији Хабзбуршке монархије у оквиру Карловачке митрополије. Практична настава, вежбе – Читање извора, презентације студената, посете библиотечким и архивским установама у Новом Саду, Сремским Карловцима и Београду			
Литература:			
1. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Прометеј-РТВ-Филозофски факултет, Нови Сад 2016.			
2. Историја српског народа, IV-1. и IV-2, СКЗ, Београд 1994.			
3. Дејан Микавица, Владан Гавриловић, Горан Васин, Знаменита документа за историју српског народа 1538-1918, Филозофски факултет, Нови Сад 2007.			
4. Владан Гавриловић, Темишварски сабор и Илирска дворска канцеларија, Платонеум, Нови Сад 2005.			
5. Војводина, I и II, Прометеј, Нови Сад 2008.			
6. Čarls Ingrao, Habzburška monarhija 1618-1815, Most Art, Beograd 2015.			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Историја Срба у новом веку у уџбеницима из XIX века			
Наставник: др Владан Гавриловић, др Горан Васин, др Ненад Нинковић			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Развијање способности студента да критички процењују дидактички материјал и садржај уџбеника и у њима препознају основна начела историографије деветнаестог века.			
Исход предмета: Стицање применљивих знања из методике наставе историје и њеном месту у контексту деветнаестовековних научних достигнућа уз развој критичког мишљења студената.			
<p>Садржај предмета.</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Проучавање теоријске основе уџбеника, њихова генеза током 19. века и циљеви коју се преко њих желели да постигну у процесу обликовања нације и појединца. Њихова дидактичка и садржајна анализа, упоредна анализа са савременим уџбеницима, указивање на разлике у тумачењу историјских догађаја и процеса, прилагођавање студената да ове догађаје кроз уџбеник на савремени начин пренесу ученицима.</p> <p><i>Вежбе:</i> Рад на историјским изворима односно уџбеницима из деветнаестог века, презентација семинарских радова.</p>			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Чедомир Попов, О историји и историчарима, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци 1999. 2. Андреј Митровић, Пропитивање Клио: огледи о теоријском у историографији, Војска, Београд 1996. 3. Ненад Макуљевић, Уметност и национална идеја у 19 веку, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2006 4. Радован Самарџић, Писци српске историје, Александрија, Ваљево 2009. 5. Уџбеници за основне и средње школе из 19 века, са подручја Србије, Црне Горе и Хабзбуршке монархије. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методе извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	успени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: основне			
Назив предмета: ЕВРОПСКЕ И ВАНЕВРОПСКЕ ЗЕМЉЕ И НАРОДИ У СРЕДЊЕМ ВЕКУ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Ђура Харди; Борис Стојковски			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
<p>Циљ предмета Циљ предмета је да студенти разумеју вишеструке комплексне везе између европског и ваневропског света током средњег века. Други битан циљ је стицање знања о средњовековној прошлости европских и ваневропских земаља и народа а све на основу најсавременијих достигнућа критичке историјске науке, засновано на доступним историјским изворима и релевантној литератури.</p>			
<p>Исход предмета Усвајање општих знања и развијање способности да се најважнији догађаји, појаве и процеси, а нарочито међусобне везе европских и ваневропских народа и држава средњег века идентификовати, интерактивно тумачити и применити у складу са захтевима методологије историографске науке. Коришћење савремених информатичких медија и средстава у проучавању историје.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> обухвата хронолошки прогресивно излагање историје европских и ваневропских земаља и народа средњег века са нарочитим нагласком на међусобне везе европских и ваневропских земаља и народа, утицаје, а ови односи ће се на предавањима приказати студентима и као историјски процеси дугог трајања. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад. часови вежби на којима ће студенти држати семинарске радове и реферате, приказе књига кроз које ће се упознавати са разноликим односима европских и ваневропских земаља и народа током средњег века. На часовима вежби користиће се и модерне технологије, приказивати филмови и друга дидактичка средства.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сидни Пеинтер, <i>Историја средњег века</i>, Београд-Бања Лука, 1997. 2. <i>Оскфордска историја средњовековне Европе</i>, прир. Џорџ Холмс, Београд-Бања Лука, 1998. 3. Filip Hiti, <i>Istorija Arapa</i>, Sarajevo, 1988. 4. Димитри Оболенски, <i>Византијски комонвелт</i>, Београд, 1998. 5. Mišel Hoang, <i>Džingis kan</i>, Sremski Karlovci, 1991. 6. Рене Грусе, <i>Крсташка епопеја</i>, Нови Сад-Сремски Карловци, 2004. 7. Георгије Вернадски, <i>Кијевска Русија</i>, Београд, 2013. 8. Bernard Luis, <i>Muslimansko otkriće Evrope</i>, Beograd, 2004. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	100
активност у току вежби	5	усмени испит 60	
колоквијум-и	15	.....	
семинар-и	15		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми :			
Врста и ниво студија:			
Назив предмета: ИЗВОРИ И ИСТОРИОГРАФИЈА О СРЕДЊОВЕКОВНОЈ ЕВРОПИ И МЕДИТЕРАНУ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Борис С. Стојковски; Бура Харди			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета Студенти се путем овог предмета упознају и уче да анализирају и критички сгледавају историјске изворе као и историографију специјализовану за средњовековну прошлост Европе и читавог Медитерана, применом савремених метода критичке историографије, а коришћењем релевантних извора и пратеће литературе.			
Исход предмета Студенти ће умети да из бројних аспеката сагледавају, анализирају и разумеју историјске изворе и историографију везану за средњовековну историју Европе и Медитерана. Усвојиће и специфична знања и вештине неопходна како би се на научни начин могли анализирати и разумети извори и литература о средњовековној прошлости Европе и Медитерана.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обухвата упознавање студената са историјским изворима за прошлост средњег века Европе и Медитерана, нарочито писаним и наративним изворима, али и материјалним, епиграфским и другим изворима за средњи век. Друга битна целина обухвата представљање достигнућа, као и развој, критичке историографије на ову тему, а извори и историографија ће бити представљани и тематски и географски. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.</i> вежбе, на којима ће студенти заједно са наставницима мултидисциплинарно анализирати поједине историјске изворе, држати својим колегама усмене реферате о прочитаним књигама, писати семинарске радове о појединим изворима или историографским питањима.			
Литература 1. Милош Антоновић, <i>Наративни извори за историју Европе: средњи век</i> , Београд, 2009. 2. <i>Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka</i> , odabrao i uredio Marko Šunjić, Sarajevo, 1980. 3. Petar Rokai, <i>Skripta izvora za opštu istoriju srednjeg veka</i> , Svetozarevo, 1974. 4. Ханс Георг Бек, <i>Путеви византијске књижевности</i> , Београд, 1967. 5. Раде Божовић, <i>Историја арапске класичне и народне књижевности : (од 6. до 14. века)</i> , Београд, 2014.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	100
активност у току вежби		усмени испит 60	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм : историја			
Назив предмета: ЈУЖНА ПАНОНИЈА У ДОБА СЕОБЕ НАРОДА			
Наставник: проф. др Ђура Харди; доц. др Борис Стојковски			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са раносредњовековном историјом Јужне Паноније у доба сеобе народа, као и са бројним народима који су оставили свој траг на подручју Јужне Паноније, са акцентом на подручје данашње Војводине.			
Исход предмета студенти ће усвојити знања о раносредњовековној прошлости Јужне Паноније у доба сеобе народа, биће упознати са народима који су током те сеобе пролазили кроз ове крајеве, о времену њихове власти на овом подручју, као и о утицају који су током сеобе народа остварили бројни готски и турски народи на подручје Јужне Паноније.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> Хронолошки прогресивном методом на предавањима студентима ће се изложити период сеобе народа у Јужној Панонији. Биће им представљени народи који су од 4. до 7. столећа освојили тај простор и задржали се краће или дуже на њему. Биће представљени и односи тих народа са Византијом и другим државама које су имале интересе на подручју Јужне Паноније			
<i>Практична настава</i> вежбе на којима би студенти држали презентације засноване на прочитаним књигама и стручним чланцима о овој теми. Студенти би такође презентовали и налазе сеобе народа из својих крајева одакле долазе (уколико их има), и представили историју свог краја у овом периоду. На тај начин практична настава би била интердисциплинарног карактера.			
Литература Hrvoje Gračanin, <i>Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju : (od konca 4. do konca 11. stoljeća)</i> , Zagreb, 2011. Нада Зечевић, <i>Византија и Готи на Балкану IV и V век</i> , Београд, 2002. Miroslav Brandt, <i>Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka</i> , Zagreb, 1980. Miroslava Mirković, <i>Sirmium. Istorija rimskog grada od I do VI veka</i> , Beograd, 2008. Георгије Острогорски, <i>Историја Византије</i> , Београд, 1996. Јован Ковачевић, <i>Аварски каганат</i> , Београд, 2014. <i>A honfoglalás 1100 éve és a Vajdaság : egy tudományos tanácskozás anyaga . 1100 година досељења Мађара и Војводина : зборник радова научног скупа</i> , ур. Петар Рокаи, Београд-Нови Сад, 1997.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испт	60
колоквијум-и	10	.....	100
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: основне			
Назив предмета: КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИ СПОМЕНИЦИ СРЕДЊЕГ ВЕКА НА ТЛУ ВОЈВОДИНЕ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Ђура Харди; Борис С. Стојковски			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање са најважнијим културно-историјским споменицима који потичу из средњег века и налазе се на подручју данашње Војводине, њиховом прошлости, значајем, као и њиховим садашњим стањем.			
Исход предмета Усвајање знања о најбитнијим средњовековним културно-историјским споменицима на подручју данашње Војводине, као и интердисциплинарно сагледавање њиховог значаја у датом историјском тренутку настанка, кроз призму ширег контекста средњовековне историје на тлу данашње Војводине.			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава</i> хронолошко прогресивном методом, као и тематском методом биће објашњени и приказани најзнаменитији културно-историјски споменици средњег века на подручју данашње Војводине. Разматра се и њихово место у простору и времену њиховог настанка, значај, а нарочити аспект се даје на њихово садашње стање.</p> <p><i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.</p> <p>Како је овај предмет замишљен као интердисциплинаран, највећи део практичне наставе овог предмета ће се одвијати на самим локалитетима гдесе налазе значајни споменици као и у музејима. Мање екскурзије би се организовале са циљем да студенти виде Петроварадинску тврђаву, тврђаву у Бачу, Врдничку и Вршачку кулу, затим поједине фрушкогорске манастире који постоје од средњег века, остатке неких средњовековних самостана попут Араче, и слично.</p>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Војводина I. Од најстаријих времена до Велике сеобе</i>, Нови Сад, 1939. 2. Šandor Nađ, <i>Dombo: srednjovekovna opatija i tvrđava</i>, Novi Sad, 1985. 3. <i>Средњовековна насеља на тлу војводине. Историјски догађаји и процеси</i>, ур. Ђура Харди, Сремска Митровица-Нови Сад, 2013. 4. Небојша Станојев, <i>Арача: цркве, некропола, манастир</i>, Нови Сад, 2004. 5. Александар Дероко, <i>Средњовековни утврђени градови на Дунаву</i>, Београд, 1964. 6. Небојша Станојев, Јермина Станојев, <i>Тврђава Бач</i>, Нови Сад, 2013. 7. Josip Špehar, <i>Franjevački samostan u Bači</i>, Novi Sad, 2008. 			
Број часова активне наставе			
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	100
активност у току вежби	5	усмени испит 60	
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: основне			
Назив предмета: СРЕДЊОВЕКОВНИ ЧОВЕК У НАСТАВИ ИСТОРИЈЕ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Ђура Харди; Борис С. Стојковски			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са могућношћу да се прикаже свакодневни живот средњовековног човека кроз призму његових различитих активности и поља деловања, уз консултовање и поштовање уџбеника историје и других наставних средстава.			
Исход предмета усвајање иновативних вештина помоћу којих се може осавременити настава историје, као и давање ширег оквира разумевања положаја средњовековног човека у друштву кроз призму уџбеника и наставних средстава.			
Садржај предмета Теоријска настава представљање свакодневног живота у средњем веку, положај обичног човека, као и различитих аспеката средњовековног друштва. Друга целина је везана за представљање уџбеника историје и места свакодневног живота и положаја средњовековног човека у друштву у самим уџбеницима. Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад. Вежбе обухватају саму анализу уџбеника, радних свезака и других наставних средстава помоћу којих, уз коришћење релевантне историографске литературе, студенти треба да се оспособе да иновирају наставу и да стекну неопходна знања и вештине како би могли применити у настави историје додатна сазнања о средњовековном човеку и његовом положају у друштву тога доба.			
Литература 1. Човек средњег века, приредио Жак Ле Гоф, Београд, 2007. 2. Žak le Gof, Srednjovekovna civilizacija Zapadne Evrope, Sremski Karlovci-Novi Sad, 2010. 3. Византинци, приредио Гуљелмо Кавало, Београд, 2006- 4. Мишел Каплан, Византија, Београд, 2010. 5. Mikael Nurdberg, Renesansni čovek, Beograd, 2012. 6. Историја приватног живота 1, Београд, 2000. 7. Историја приватног живота 2, Београд, 2001. 8. Уџбеници историје за 6 разред основне школе; 2. разред гимназије друштвено-језичког смера 9. Други уџбеници историје, радне свеске и наставна средства			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	100
активност у току вежби	5	усмени испит 60	
колоквијум-и	15	.....	
семинар-и	15		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : историја			
Врста и ниво студија: основне			
Назив предмета: <i>Средњовековно културно-историјско наслеђе Војводине у настави историје</i>			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Борис С. Стојковски; Ђура Харди			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
<p>Циљ предмета Упознавање студената са знаменитим средњовековним културно историјским споменицима на тлу Војводине, као и њихове бројне могућности укључивања у наставу историје у основним и средњим школама уз консултовање и поштовање уџбеника историје и других наставних средстава.</p>			
<p>Исход предмета Студенти ће усвојити важна знања о средњовековним културно-историјским споменицима на тлу Војводине, као и о могућностима њихове примене у настави историје. Поред теоријског дела, упознаће се са њима и уживо чиме ће имати много боље познавање ових споменика.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> обухвата хронолошко излагање историјата настанка најважнијих културно историјских споменика на тлу Војводине који потичу од средњег века. Исто тако, биће дат и шири просторни и хронолошки оквир њиховог настанка и значаја за средњовековну историју, као и широк спектар могућности укључивања ових споменика у наставу историје. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад.</i> ће се одвијати на самим локалитетима где би студенти могли да упознају прошлост појединих споменика. Примера ради, акценат ће бити стављен на Петроварадинску тврђаву, тврђаву у Бачу, Врдничку и Вршачку кулу, затим поједине фрушкогорске манастире који постоје од средњег века, остатке неких средњовековних самостана попут Араче, и слично.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Војводина I. Од најстаријих времена до Велике сеобе</i>, Нови Сад, 1939. 2. Šandor Nađ, <i>Dombo: srednjovekovna opatija i tvrđava</i>, Novi Sad, 1985. 3. <i>Средњовековна насеља на тлу војводине. Историјски догађаји и процеси</i>, ур. Ђура Харди, Сремска Митровица-Нови Сад, 2013. 4. Небојша Станојев, <i>Арача: цркве, некропола, манастир</i>, Нови Сад, 2004. 5. Александар Дероко, <i>Средњовековни утврђени градови на Дунаву</i>, Београд, 1964. 6. Небојша Станојев, Јермина Станојев, <i>Тврђава Бач</i>, Нови Сад, 2013. 7. Уџбеници историје за 6 разред основне школе; 2. разред гимназије друштвено-језичког смера 8. Други уџбеници историје, радне свеске и наставна средства 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	100
активност у току вежби	5	усмени испит 60	
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : историја			
Врста и ниво студија: основне			
Назив предмета: ВОЈВОДИНА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ – ПРОЖИМАЊЕ КУЛТУРА И ИСТОРИЈСКИ ПРОЦЕСИ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Борис С. Стојковски; Ђура Харди			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање са средњовековном прошлошћу подручја данашње Војводине, са нарочитим аспектом на присуство различитих цивилизација, држава, као и етничких групација током читавог средњег века и историјске процесе у којима су учествовали.			
Исход предмета усвајање знања о историји данашње Војводине у средњовековном раздобљу, могућност интерпретације њене историје, као и критичко сагледавање прожимања различитих културних и цивилизацијских утицаја на овом подручју током средњег века.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Хронолошки прогресивном методом изложиће се средњовековна прошлост данашње Војводине уз посебан акценат на утицаје многобројних држава, култура, цивилизација које су оставиле трага на ово подручје. Средњовековна прошлост Војводине биће приказана као низ историјских процеса дугог трајања. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад. студенти би на вежбама радили историјске изворе првог реда и њихову критичку анализу, из којих би теоријски део садржаја предмета био анализиран и описиван. Делимично се овај практични део може изводити и на различитим локалитетима, као и у музејима, како би се студентима приближила прошлост средњовековне Војводине.			
Литература 1. <i>Војводина I. Од најстаријих времена до Велике сеобе</i> , Нови Сад, 1939. 2. <i>Средњовековна насеља на тлу војводине. Историјски догађаји и процеси</i> , ур. Ђура Харди, Сремска Митровица-Нови Сад, 2013. 3. <i>Срем кроз векове</i> , ур. Миодраг Матицки, Београд-Беоцин, 2007. 4. <i>Банат кроз векове</i> , уредници Миодраг Матицки, Цидојко Јовић, Београд, 2010. 5. <i>Бачка кроз векове</i> , уредници Миодраг Матицки, Цидојко Јовић, Београд, 2014. 6. <i>Сремска Митровица</i> , ур. Р. Прица, Сремска Митровица, 1969.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	100
активност у току вежби	5	усмени испт 60	
колоквијум-и	15	.....	
семинар-и	15		

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: ИСТОРИЈСКА ГЕОГРАФИЈА АНТИКЕ			
Наставник: Проф. др Иван Јордовић, Проф. др Светозар Бошков			
Сарадник: -			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Излагање о историјског географији у антици и упознавање са топонимима, картографијом и основним појмовима историјске географије у антици.			
Исход предмета: Усвајање знања из историјске географије антике и оспособљавање студената за самостално тумачење и примену стечених знања.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Преглед обухвата излагање просторног и хронолошког оквира кроз практична знања из познавања историјске географије антике. На предмету се студенти упознају са основним знањима из историјске географије као и за самостално коришћење, тумачење и израду историјских карата. <i>Практична настава</i> – Примена стечених знања на историјским картама.			
Обавезна литература (одабрана поглавља): 1. И. Синдик, „О задацима историске географије“, <i>Историски часопис</i> , 2, 1949-1950, 175-182. 2. G. Dragana, „Agripa, Plinije i geografija Ilirika“, <i>Lucida intervalla. Prilozi odeljenja za klasične nauke</i> , 41, 2012, 93-105. 3. D. Brujić, <i>Vodič kroz svet antike. Grčka, Rim, Persija sa mapama i tekstualnim podsetnikom</i> , Professional Pen Co: Beograd 2002. Додатна литература: 1. А. М. Wittke, Е. Olshausen, R. Szydlak, <i>Historischer Atlas der Antiken Welt</i> , Verlag J. B. Metzler: Stuttgart, Weimar 2012. 2. J. Haywood, <i>The Penguin Historical Atlas of Ancient Civilisations</i> , Penguin Book: London 2005. 3. B. Manley, <i>The Penguin Historical Atlas of Ancient Egypt</i> , Penguin Book: London 1996. 4. R. Morkot, <i>The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece</i> , Penguin Book: London 1996. 5. Ch. Scarre, <i>The Penguin Historical Atlas of Ancient Rome</i> , Penguin Book: London 1995. 6. W. Leisering, <i>Historischer Weltatlas</i> , Marix Verlag: Berlin 1997.			
Број часова активне наставе: 2+1		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава. Семинарске вежбе – радионице о одабраним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
вежбе	10		
тестови	30		
семинарски рад	-		

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: КУЛТУРА СЕЋАЊА У АНТИЦИ			
Наставник: Проф. др Иван Јордовић, Проф. др Светозар Бошков, Проф. др Весна Манојловић Николић, Доц. Др Владимир Михајловић			
Сарадник: -			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Излагање главних карактеристика односа Грка и Римљана према прошлости и начина на који су памтили и интерпретирали прошлост.			
Исход предмета: Усвајање темељних знања о култури сећања код Грка и Римљана при чему студент препознаје различите начине памћења и интерпретирања прошлости у античким изворима уз коришћење релевантних извора.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Преглед и анализа историјских извора, писаних и материјалних, са циљем да се сагледа однос Грка и Римљана према прошлости. Представљање појма промењивости перцепције код посматрања сопствене прошлости код старих народа уз различите примере из историјских извора. <i>Практична настава</i> – Коришћење одабраних извора на задату тему.			
Обавезна литература (одабрана поглавља): 1. J. Asman, <i>Kultura pamćenja. Pismo, sećanje i politički identitet u ranim visokim kulturama</i> . Prosveta: Beograd 2011. 2. М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Завод за издавање уџбеника: Београд 1990. 3. М. Будимир, М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности. De Auctoribus Romanis</i> , Завод за издавање Уџбеника: Београд 1963. 4. А. М. Битен, <i>Стара Грчка</i> , СЛЮ: Београд 2010. 5. Ж. Н. Робер, <i>Стари Рим</i> , СЛЮ: Београд 2009. 6. <i>Оксфордска историја Грчке и хеленистичког света</i> , СЛЮ: Београд 1999. 7. <i>Оксфордска историја римског света</i> , СЛЮ: Београд 1999.			
Додатна литература: 8. <i>The Oxford Handbook of Greek and Roman Art and Architecture</i> , ед. С. Marconi, Oxford University Press: Oxford 2014. 9. Оригинални антички извори			
Број часова активне наставе: 2+1		Предавања: 2	Вежбе: 1
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава. Семинарске вежбе – радионице о одабраним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
вежбе	10		
колоквијум/и тестови	30		
семинарски рад			

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: ПОЛИТИЧКА МИСАО У АНТИЧКОМ РИМУ			
Наставник: Проф. др Иван Јордовић, Проф. др Светозар Бошков			
Сарадник: -			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Излагање настанка и развоја политичке мисли у античком Риму и упознавање са њеним главним особинама кроз историјске изворе. Сагледавање утицаја и значаја римске политичке мисли за касније историјске епохе.			
Исход предмета: Усвајање знања из историје политичке мисли античког Рима заснованих на резултатима савремених истраживања и оспособљавање студената за самостално истраживање и примену стечених знања			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Предмет обухвата излагање просторног и хронолошког оквира политичке мисли античког Рима. На предмету се излажу услови настанка, основне карактеристике и значај политичке мисли античког Рима. Нарочита пажња на предмету се поклања писаним изворима. Тежиште излагања је на политичкој и културној историји и писаним изворима. <i>Практична настава, вежбе</i> – Упознавање еволуције политичке мисли у античком Риму на основу читања оригиналних извора у преводу уз коришћење техничких наставних средстава.			
Обавезна литература (одабрана поглавља): 1. М. Мирковић, <i>Римска држава под краљевима и у доба Ренулике: (753-27. Пре Хр.). Историја и институције</i> , Досије: Београд 2002. 2. Ж. Вујклић, <i>Forum Romanum. Римска држава, право, религија и митови</i> , Правни факултет Универзитета у Београду: Београд 2012. 3. <i>Оксфордска историја римског света</i> , приредили: Џ. Бордман, Џ. Грифин и О. Мари, СЛЮ: Београд 1999. 4. Ж. Н. Робер, <i>Стари Рим</i> , СЛЮ: Београд 2009. 5. М. Будимир, М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности. De auctoribus Romanis</i> , Завод за издавање уџбеника: Београд 1963. Додатна литература: 1. <i>A Companion to the Roman Republic</i> , ed. N. Rosenstein and R. Morstein-Marx, Wiley-Blackwell: Malden 2006. 2. <i>A Companion to the Roman Empire</i> , ed. D. S. Potter, Wiley-Blackwell: Malden 2006. 3. <i>Cambridge Ancient History</i>			
Број часова активне наставе: 2+1		Предавања: 2	Вежбе: 1
Методe извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава. Семинарске вежбе – радионице о одабраним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
вежбе	10		
тестови	30		
семинарски рад			

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: РАЗВОЈ И РЕЦЕПЦИЈА АНТИЧКЕ ИСТОРИОГРФИЈЕ			
Наставник: Проф. др Иван Јордовић, Проф. др Светозар Бошков			
Сарадник: -			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Излагање развоја и рецепције античке историографије од најстаријих времена до данас. Усвајање основних појмова и представљање различитих видова рецепције античке историографије.			
Исход предмета: Усвајање општих знања и развијање способности да се знања о развоју и рецепцији античке историографије могу идентификовати, систематизовати, интерактивно тумљчити у односу на општу историју антике и применити у складу са методологијом историјске науке.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Упознавање са релевантном литературом и обрада тема из задате области. Усвајање знања о појави, развоју и рецепцији античке историографије засноване на историјским изворима, писаним и материјалним, и савременим истраживањима, као и оспособљавање студената за самосталан рад. <i>Практична настава</i> – Упознавање појаве, развоја и еволуције рецепције античке историографије на основу историјских извора, историографских радова и њихово критичко промишљање.			
Обавезна литература (одабрана поглавља): 1. С. Бошков, <i>Антика у уџбеницима историје</i> , Филозофски факултет у Новом Саду: Нови Сад 2016 2. М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Завод за издавање уџбеника: Београд 1988. 3. М. Будимир, М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности. De auctoribus romanis</i> , Завод за издавање уџбеника: Београд 1963. 4. L. Hardwick, C. Stray, <i>A Companion to Classical Receptions</i> , Oxford University Press: Oxford 2008. 5. C. W. Kallendorf, <i>A Companion to the Classical Tradition</i> , Oxford University Press 2007. Додатна литература: 6. <i>Rezeptions und Wissenschaftsgeschichte</i> , hrsg. M. Landfester, B. Egger, Der Neue Pauly, Supplemente 4, Verlag J. B. Metzler: Stuttgart-Weimar 2005.			
Број часова активне наставе: 2+1		Предавања: 2	Вежбе: 1
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава. Семинарске вежбе – радионице о одабраним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
вежбе	10		
колоквијум/и и тестови	30		
семинарски рад			

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Просвета и школство на окупационим подручјима у Србији (1941-1944)			
Наставник: ДР ДРАГИЦА С.КОЉАНИН, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 4. година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање и продубљивање знања о томе како је у Србији током Другог светског рата функционисао живот на окупационим подручјима (немачком, мађарском, бугарском, НДХ и албанском) са посебним акцентом на просвету и школство. О идеолошким основама и организационој структури школског система.			
Исход предмета: Стицање знања о карактеристикама окупационих режима и функционисању просвете и школства у условима рата у Србији. Способност да се најважнији догађаји, процеси и личности самостално опишу и тумаче, у складу са резултатима савремених историјских истраживања.			
Садржај предмета: теоретска настава: Упознавање студената са начинима спровођења циљева окупатора током Другог светског рата на разним окупационим подручјима у Србији; са остваривањем окупационе политике преко просвете и школског система; процесима однарођивања и присилног интегрисања у национални корпус окупационих земаља; како се са ширењем покрета отпора и стварањем слободних територија спроводила просветна политика на њима.			
Вежбе: упознавање студената са референтним изворима и литературом; читање и анализа извора. Израда семинарских радова .			
Литература: <ul style="list-style-type: none"> - Petranović, Branko, <i>Srbija u Drugom svetskom ratu 1939-1945</i>, Beograd 1992. - Шкодрић, Љубинка, <i>Министарство просвете и вера у Србији 1941-1944. Судбина институција под окупацијом</i>, Београд 2009. - Керкез, Слободан, <i>Друштво Србије у Другом светском рату 1941-1945</i>, Ниш 2004. - Ђорђевић, Бојан, <i>Српска култура под окупацијом</i>, Београд 2008. - Кољанин, Драгица, <i>Израђивање идентитета. Историја Југославије у уџбеницима за основне школе у Србији 1929-1952</i>, Нови Сад 2013, 212-270. - Shimitzu, Akiku, <i>Die deutsche Okupation des serbisches Banats 1941-1944 unter besonderer Beruecksichtigung der deutschen Truppen in Jugoslawien</i>, Muenchen 2003. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2	Вежбе: 2	
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : историја			
Врста и ниво студија: основне академске студије			
Назив предмета: Хладни рат			
Наставник (Име, средње слово, презиме): проф. др Душко М. Ковачевић, проф. др Ђорђе М. Ђурић, др Мирослав Б. Павловић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 4. година (8. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета Упознавање студената с најважнијим историјским појавама, догађајима и процесима у времену од завршетка Другог светског рата до деведесетих година XX века, засновано на резултатима савремених научних истраживања. Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању резултата научних истраживања политичког, друштвеног, правног, економског и културног аспекта.			
Исход предмета Способност да се најважније историјске појаве, догађаји и процеси самостално описују и тумаче на основу резултата савремених научних истраживања и критичке анализе историјских извора и литературе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и хронологија Хладног рата. Почетне три фазе послератне кризе и почетак Хладног рата. Блокоска подела и почетак тензија, блокада Берлина и Берлинска криза. Дефинисање политике обуздавања, Труманова доктрина, Маршалов план. Ескалација криза, Корејски рат, Кубанска криза, Вијетнамски рат, трка у наоружању и у свемиру. Политика детанта, хладни рат у Трећем свету. Никсонова триангуларна дипломатија и Брежњевљева доктрина. Други хладни рат, Совјетска интервенција у Авганистану, Реган и Тачер, Горбачов и перестројка, дисолуција Совјетског савеза, последице. Хладни рат у култури и историографији. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Читање историјских извора и литературе и њихово критичко промишљање, презентација домаћих радова студената.			
Одабрана поглавља из литературе:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Џон Л. Гедис, <i>Хладни рат</i>, Београд 2003 2. Peter Calvocoressi, <i>Svjetska politika nakon 1945</i>, Zagreb 2003 3. Od Arne Vestad, <i>Globalni hladni rat</i>, Beograd 2008 4. Tony Judt, <i>Postwar. A History of Europe Since 1945</i>, London 2007 5. J. L. Gaddis, <i>Strategies of Containment</i>, Oxford 2005 6. S. Hanes, R. Hanes, <i>Cold War I-VI</i>, Thomson Gale 2004 			
Број часова активне наставе			Остали часови 0
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: 0	
			Студијски истраживачки рад: 0
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; Семинарске вежбе – радионице о одабраним (прочитаним) текстовима (историјским изворима и литератури).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испт	55
колоквијум-и	15	.....	
семинар-и	15		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
Максимална дужна 1 страница А4 формата			
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Ако постоје заједнички предмети за више			

студијских програма тада се у Књизи предмета, предмет приказује само један пут. Књига предмета представља јединствен прилог за све студијске програме првог и другог нивоа студија.
Сваки предмет мора бити одвојени фајл, да би могао да се хиперлинком повеже са наставним особљем (Књига наставника) и планом студија Табела 5.1, односно 5.1а.

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: ДИПЛОМАТИКА СРЕДЊОВЕКОВНИХ ПОВЕЉА			
Наставник: проф. др Снежана Божанић, ред. проф. др Ненад Лемајић, доцент др Милица Кисић Божић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 3 година (8. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Упознавање студената са дипломатиком српских средњовековних повеља. Развијање рационалног, критичког и на научним резултатима утемељеног мишљења о прошлости.			
Исход предмета: Кроз стечена знања, студенти се оспособљавају да самостално проучавају друштвене структуре, политичке прилике и културне обрасце средњег века			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Стицање знања о основним деловима повеље – инвокација, аренга (историјска, реторска и књижевна функција), интитулација, експозиција и диспозиција (правни чин), завршне формуле. Анализа одабраног корпуса повеља – повеље С. Немање, С. Првовенчаног, краља Уроша I. Грачаника и Бањска повеља, Дечанске хрисовуље, Светоарханђеловска хрисовуља, Раваничка повеља. Сремски Бранковићи и издавање повеља. Повеље српских владара манастирима на Св. Гори, анализа повеља српских владара Дубровнику. Повеље издате католичким манастирима. Њихов значај за историју, историјску географију, историјску демографију, познавање привреде, друштва и средњовековне кеижевности.			
<i>Практична настава:</i> Рад на историјским изворима – обрада и анализа српских средњовековних повеља. Семинарска вежбања.			
Литература:			
1. <i>Зборник средњовековних ћириличких повеља и писама Србије, Босне и Дубровника</i> , књ. 1, 1186–1321, приредили В. Мошин, С. Ћирковић и Д. Синдик, Историјски институт, Београд 2011.			
2. А. Младеновић, <i>Повеље и писма деспота Стефана</i> , Чигоја, Београд 2007.			
3. А. Младеновић, <i>Повеље кнеза Лазара</i> , Чигоја, Београд 2003.			
4. С. Мишић – Т. Суботин Голубовић, <i>Светоарханђеловска повеља</i> , Историјски институт, Београд 2003.			
5. С. Божанић, <i>Ибарско језгро Светостефанског властелинства</i> , Филозофски факултет у Новом Саду – ИА "Срем", Нови Сад–Сремска Митровица 2006.			
6. С. Станојевић, <i>Студије о српској дипломатици (саbrane студије из Гласа СКА)</i> , Београд 1928-1935.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
- Рад на одабраним историјским изворима, презентације семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	1-20	.....	
семинар-и	1-10		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм: Историја
Назив предмета: Историја и језичке особености позног и средњовековног латинитета
Наставник: Милица Кисић Божић, Ненад Лемајић, Снежана Божанић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Елементарно познавање латинске морфологије и синтаксе на гимназијском нивоу или положен латински на факултету
Циљ предмета: Упознавање са кратком историјом настанка средњовековног латинитета, те процесима који су утицали на његово формирање; разумевање општих језичких особености средњовековног латинитета и њихова одступања од класичног латинског, са којим се студент до тада током школовања срастао.
Исход предмета: По савладавању предвиђеног теоријског градива, те раду на одабраним текстовима, студент се уопштено оспособљава за читање и тумачење за њега релевантних историјских извора на латинском језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Сами почети раслојавања латинског језика на истанчани књижевни и говорни приметни су још у 3. веку пре нове ере, у време Другог пунског рата. Пресудан ударац латинитету пак наступа премештањем престонице из Рима у Цариград, а потом и варварске инвазије и пад Западног римског царства у 5. веку нове ере. Криза се додатно продубљује у 7. и 8. веку услед поновне инвазије варвара. Следи преокрет у виду Каролиншке ренесансе, а потом даљи природни и очекивани токови развоја средњовековног латинског, у чији састав улазе класични, вулгарни и хришћански латинитет. Преглед историје средњовековног латинског завршавамо латинитетом из периода Ренесансе, када је повратак „цицеронизму“ златног доба класичног латинитета заправо био само један од могућих, у реалности бројних легитимних језичких ставова и регистара. Следи уопштено упознавање са специфичностима ортографије, променама у вокабулару, именицама и придевима, предлозима и прилозима, заменицама, везницима и глаголима средњовековног латинитета, уз разумевање у чему оне одступају од класичног латинског. Промене у синтакси и конструкцијама биће засебно коментарисане на конкретним текстовима. <i>Практична настава:</i> Читање, превођење и филолошка анализа одабране збирке одломака текстова на средњовековном латинском из периода у распону од 4. до 15. века.
Литература: J. Herman, <i>Vulgar Latin</i> , The Pennsylvania State University Press, Pennsylvania G. Cremaschi, <i>Postanak i priroda srednjovekovnog latiniteta – prevod odabranih poglavlja Cremaschijeve knjige Guida allo studio del latino medievale</i> , Padova, израђен за потребе курса средњолатинске филологије на Филозофском факултету у Београду, који држи проф. др Војин Неделjkовић D. Norberg, <i>A Brief History of Medieval Latin – a chapter from D. Norberg, Manuel pratique de</i>

Latin medieval, Paris. English translation by R. H. Johnson. Revised and pdf-formatted by V. Nedeljković for educational use

Medieval Latin, An Introduction and Bibliographical Guide, ed. F. A. C. Mantello and A. G. Rigg, The Catholic University of America Press, Washington D. C.

Medieval Latin, ed. K. P. Harrington, rev. Joseph Pucci, with a grammatical introduction by A. G. Elliott, The University of Chicago Press, Chicago & London

Du Cange, C. F, Glossarium mediae et infimae latinitatis, Graz

A New Latin Dictionary, revised, enlarged and in great part rewritten by C. T. Lewis & C. Short, New York

Број часова активне наставе:
3

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методe извођења наставe: предавања, вежбе, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм : Историја		
Назив предмета: Латинска палеографија средњег и раног новог века		
Наставник: Милица Кисић Божић, Ненад Лемајић, Снежана Божанић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 3		
Услов:		
Циљ предмета: Стицање елементарних знања о историји и развоју латинског писма, као основа потоњег рада на конкретним историјским изворима који се тичу средњег и раног новог века.		
Исход предмета: Студент се оспособљава за рад на конкретним релевантним историјским изворима. Будући да познаје скраћенице и врсту писма, у стању је да прочита и транскрибује одабрану грађу.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава:</i> Након упознавања са појмом, циљем и методама латинске палеографије, студенти уче о њеном постанку и развоју, материјалима и облицима рукописа, о класификацији и периодизацији латинског писма. Уопштено стичу знање о средњовековним писмима и повељама, посебно оним које се тичу историје Срба на подручју Балкана и Паноније. Савладавају скраћенице, те читање Беневентане, Каролине, Готице и Хуманистике.		
<i>Практична настава:</i> Читање и транскрибовање конкретних одабраних историјских извора. Варираће из године у годину и бити у складу са потребама студената.		
Литература:		
<p>B. Bischoff , Latin Paleography: Antiquity and the Middle Ages, Cambridge University Press, Cambridge</p> <p>J. Stipišić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Školska knjiga, Zagreb</p> <p>V. Novak, Latinska paleografija, Univerzitet u Beogradu, Beograd</p> <p>A. Capelli, Lexicon abbreviaturarum, Dizionario di abbreviature Latine ed Italiane, usate nelle carte e codici specialmente del medio-evo riprodotte con oltre 14000 segni incisi, editore Ulrico Hoepli, Milano</p>		
Број часова активне наставе: 3	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе: предавања, вежбе, тимски рад, дискусија, консултације, посета архиву.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	20
практична настава	30	усмени испт	30
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм : Историја
Назив предмета: Латинске повеље и писма средњег и новог века
Наставник: Милица Кисић Божић, Снежана божанић, Ненад Лемајић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положен Увод у изучавање латинских повеља
Циљ предмета: Стицање вештине разумевања и потоњег коришћења објављене и необјављене дипломатичке грађе на латинском језику, настале током средњег и новог века, са посебним акцентом на повеље и писма релевантне за расветљавање српског средњег века.
Исход предмета: Студенти су, првенствено захваљујући практичном раду, оспособљени да самостално разумеју садржај повеља и писама, да их анализирају у филолошко-историјском контексту, те да се њима адекватно служе у научно-исраживачком раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Утврђивање градива стеченог у оквиру предмета Увод у изучавање латинских повеља; кратак преглед латинске палеографије и сажето обнављање елементарних знања о средњовековним писмима и повељама, посебно оних које се тичу историје Срба на подручју Балкана и Паноније. Савладавање или утврђивање скраћеница и врста рукописа неопходних за транскрипцију необјављене дипломатичке грађе. <i>Практична настава:</i> Превођење и историјско-филолошка анализа што већег броја одабраних средњовековних и нововековних повеља и писама на латинском језику.
Литература: J. Stipišić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Školska knjiga, Zagreb A. Capelli, Lexicon abbreviatarum, Dizionario di abbreviature Latine ed Italiane, usate nelle carte e codici specialmente del medio-evo riprodotte con oltre 14000 segni incisi, editore Ulrico Hoepli, Milano F. Miklosich, Monumenta Serbica spectantia historiam Serbiae, Bosniae, Ragusii, Beč Dubrovačko Malo veće o Srbiji (1415 – 1460), sabrao i priredio Andrija Veselinović, Istorijski institut SANU-Istorijski arhiv Kraljevo-Istorijski arhiv Čačak, Beograd I. Magdics, Diplomatarium Raczkeviense, Székesfehérvár : Számmer Kálmán "Vörösmarty" czímu könyvnyomdája Du Cange, C. F, Glossarium mediae et infimae latinitatis, Graz A. Bartal, Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae, in aedibus B. G. Teubneri, Lipsiae-Budapestini Lexicon latinitatis medii aevi Yugoslaviae, sv. 1-2, editio Instituti historici Academiae scientiarum et artium Slavorum meridionalium, Zagrabiae

Graese-Benedict-Plechl, Orbis Latinus: Lexikon Lateinischer geographischer Namen des Mittelalters und der Neuzeit, Klinkhardt & Biermann, Braunschweig

Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
--	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставe: предавања, вежбе, консултације, посета архиву.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм : Историја
Назив предмета: Наративни латински извори средњег века
Наставник: Милица Кисић Божић, Снежана Божанић, Ненад Лемајић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Елементарно познавање морфологије и синтаксе латинског језика стечено током школовања или положен латински језик на факултету
Циљ предмета: Упознавање са најважнијим наративним историјским изворима за историју Европе, уз посебан акценат на наративну историјску грађу за изучавање српског средњег века
Исход предмета: Студенти захваљујући теоријској и практичној настави – раду на одабраним релевантним текствима – познају најважније писце наративних средњовековних извора и у стању су да самостално у будућности, а у складу са својим потребама, читају и разумеју њихова дела у латинском оригиналу
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Типологија наративних историјских извора (средњовековни наративни извори у ужем смислу; врсте извора ослоњених на античке узоре; врсте наративних извора насталих у средњем веку; хагиографије). Најважније едиције историјских извора (Acta sanctorum; Lodovico Antonio Muratori; Monumenta Germaniae historica; Patrologia Latina). Најважнији позноантички историографи. Извори за историју Франачке. Историографија Британије. Извори за историју Немачке и средње Европе. Наративни извори за историју српског средњег века. <i>Практична настава:</i> Читање, коментарисање и филолошко-историјска анализа одломака најрелевантнијих наративних историјских извора на латинском језику. Текстови и писци варираће из године у годину, али ће међу њима неизоставно бити одабрани ексцерпти наративних извора за историју српског средњег века.
Литература: М. Антоновић, Наративни извори за историју Европе (средњи век), Утопија, Београд Н. Лемајић, Извори и историографија о српском средњем веку, Филозофски факултет, Нови Сад Du Cange, C. F, Glossarium mediae et infimae latinitatis, Graz A. Bartal, Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae, in aedibus B. G. Teubneri, Lipsiae-Budapestini Lexicon latinitatis medii aevi Yugoslaviae, sv. 1-2, editio Instituti historici Academiae scientiarum et artium Slavorum meridionalium, Zagrabiae Graese-Benedict-Plechl, Orbis Latinus: Lexikon Leteinscher geographischer Namen des

Mittelalters und der Neuzeit, Klinkhardt & Biermann, Braunschweig

Број часова активне наставе:
3

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације, дискусија, семинарски рад.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	20
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 1 страница А4 формата

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм: Историја		
Назив предмета: Преглед средњовековне латинске књижевности		
Наставник: Милица Кисић Божић, Снежана Божанић, Ненад Лемајић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 3		
Услов:		
Циљ предмета: Стицање основних знања из књижевно-културне и језичке историје латинског средњег века; развој вештине читања и тумачења средњовековних латинских текстова		
Исход предмета: Студенти познају најважније писце средњовековног латинитета и њихова дела; делове одабраних текстова читали су и тумачили и у оригиналу		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Од 5. до краја 15. века латински је основни језик цркве, администрације, историје, философије, науке и белетристике. Средњовековна латинска књижевност стога је веома богата и шаролика. Два основна књижевна и лингвистичка смера развоја средњовековног латинитета свакако су његово ослањање на класични латинитет из којег је потекао са једне, као и стална трансформација кроз додир са народним језицима са друге стране. Латински је језик високе културе и Цркве, али и међународни језик, средство свакодневног универзалног општења. Књижевни латинитет карактерише велика стилска разуђеност. Преглед најважнијих писаца и њихових дела биће подељен по сегментима: 3. до 5. века – Успон хришћанског латинитета и књижевности; латинска књижевност 6. до 8. века; Каролиншка ренесанса; период од 9. до 11. века; латинска књижевност од 12. до 14. века; доба Ренесансе. <i>Практична настава:</i> Читање одабраних ексцерпата из различитих периода и различитих писаца и њихово тумачење. Избор текстова биће сваке године друкчији, али такав да студент стекне општу слику о разноликости књижевног латинитета средњег века.		
Литература: The Oxford Handbook of Medieval Latin Literature, Oxford University Press, Oxford Povijest svjetske književnosti, knjiga 2, str: 289-479, Mladost, Zagreb M. Budimir-M. Flašar, Pregled rimske književnosti – De auctoribus Romanis, str: 584-670, Univerzitet u Beogradu, Beograd E. R. Curtius, Evropska književnost i latinsko srednjovjekovlje, Matica hrvatska, Zagreb		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1

3			
Методe извођења наставe: Предавања, вежбе, дискусија, тимски рад, консултације, семинарски.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: Пројекција садашњости у средњовековној историји савремених уџбеника и наставе			
Наставник: др Ненад Лемајић, др Снежана Божанић, др Милица Кисић-Божић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Разумети политичке, друштвене и психолошке процесе који доводе до пројекција садашњости у уџбенике о средњовековној историји.			
Исход предмета: Препознавање савремених колективних и личних предрасуда у уџбеницима о средњовековној историји.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Средњи век и држане и политичке потребе садашњих нација и државе; Средњовековна историја у служби политике; Пројекције модерних нација у савременим уџбеницима о средњем веку; Пројекције националних вођа у личностима средњовековне српске историје; Пројекције државних граница по садашњем моделу у средњовековне државе; Несвесне пројекције сопствених искустава у уџбенике о средњем веку; Пројекције модерне урбанизације у аграрна друштва средњег века; Уџбеници о средњовековној историји као тачке спајања и развајања модерних друштвених група; Срби и други у уџбеницима о средњем веку; Модерни појмови друштвеног и личног морала и њихова рецепција у уџбеницима средњег века			
<i>Практична настава:</i> семинари, радионице уз коришћење модерних наставних средстава.			
Литература			
Ђирковић, С. 2007. <i>Методолошки проблеми проучавања средњовековне српске историје</i> , у О историографији и методологији, Историјски институт Београд, <i>Studia Historica collecta</i> , knj. 3, 207-214.			
Ђирковић, С. 2007. <i>Настава историје пред изазовима плурализма</i> , у О историографији и методологији, Историјски институт Београд, <i>Studia Historica collecta</i> , knj. 3, 305-322.			
Ђирковић, С. 2007. <i>Трагање за предметом, прилог критичком испитивању темеља историјске науке</i> , у О историографији и методологији, Историјски институт Београд, <i>Studia Historica collecta</i> , knj. 3, 345-356.			
Stojanović, Dubravka (1994): <i>“Udžbenici istorije kao ogledalo vremena”</i> , <i>Ratništvo, patriotizam, patrijarhalnost</i> , V. Pešić, R. Roksandić (ur.), Beograd: Centar za antiratne akcije			
Dubravka Stojanović, <i>Sećanje protiv istorije. Udžbenici istorije kao globalni problem</i> , Beogradski istorijski glasnik, IV, 2013, 185 – 204.			
<i>Kakva nam je nastava istorije potrebna za demokratiju</i> , Tokovi istorije, 1-2, Beograd 1995, 150-160.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:2	Практична настава:2	
Методe извођења наставе: Предавања, семинари, тестови, радионице уз коришћење модерних наставних средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	писмени испит	
практична настава	1-10	усмени испт	60
колоквијум-и	1-10	.....	
семинар-и	1-10		

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: Развој историографије о српском средњем веку			
Наставник: др Ненад Лемајић, др Снежана Божанић, др Милица Кисић-Божић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање знања о развоју историографије о српском средњем веку			
Исход предмета: Разумети процесе који су довели до развоја критичког проучавања српске историје и овладати фактографијом о проблематици.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава (садржај предавања):</i>			
Почеци грађанске историографије код Срба; Мавро Орбини, Ђорђе Бранковић, Јован Рајић; Ђура Данић, Јанко Шафарик, Иларион Руварац; Константин Јиречек, Љубомир Ковачевић, Стојан Новаковић, Пантелија Срећковић; Сукоб критичке и романтичарске школе у српској историографији; Допринос САНУ развоју српске историографије; Филозофски факултет у Београду и српска историографија о средњем веку; Сима Ћирковић, Георгије Острогорски; Историјски и Византолошки институт САНУ; Модерна српска медијевастика; Научни центри, институти и факултети за проучавање српске средњовековне историје			
<i>Практична настава:</i> Предавања, семинари, тестови, радионице уз коришћење модерних наставних средстава.			
Литература			
<i>Ten Years of Yugoslav Historiography 1945-1955, Beograd, 1955;</i>			
<i>Historiographie yougoslave 1955 – 1965, Beograd, 1965;</i>			
<i>The Historiography of Yugoslavia 1965 – 1975, Beograd, 1975;</i>			
С. Ћирковић – Р. Михаљчић, <i>Енциклопедија српске историографије</i> , Београд, 1997.			
Зборник радова научног скупа: <i>Браћа Руварац у научној историографији и култури: Сремска Митровица од 18 - 20. септембра 1996</i> , Нови Сад – Сремска Митровица, 1997.			
Станоје Станојевић, <i>Историја српског народа у средњем веку</i> , I, Извори и историографија			
Ненад Лемајић, <i>Извори и историографија о српском средњем веку</i> , Нови Сад, 2007.			
Радован Самарџић, <i>Писци српске историје</i> , Књиге 1-4, Београд, 1976-1994.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;			
Рад на одабраним историјским изворима, презентације семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	писмени испит	
практична настава	1-10	усмени испит	1-60
колоквијум-и	1-10	.....	
семинар-и	1-10		

Студијски програм : ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ СРПСКОГ СРЕДЊЕГ ВЕКА			
Наставник: ванр. проф. др Снежана Божанић, ред. проф. др Ненад Лемајић, доцент др Милица Кисић Божић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (8. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Продубљивање стечених знања о најважнијим споменицима културе српског средњег века. Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у разумевању темељних историјских процеса и структура.			
Исход предмета: Усвајање знања о споменицима културе српског средњег века и обученост за разумевање, кроз познавање споменика културе, политичких, привредних И друштвено-економских структура средњег века. Коришћење савремених информатичких медија и средстава у проучавању историје.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Појава црквене уметности у IX веку као резултат примања хришћанства и стварања одређених облика државности. Виши степен друштвеног развитка, проширивање државних граница под првим владарима из куће Немањића, утичу на на распрострањеност културе, контакти и везе са суседним крајевима (Приморје и Византија). Подизање цркава и задужбина од друге половине XII века. Проматрање XIII века као специфичног раздобља српске културе. Ново богатство идеја и облика уметничких споменика XIV века. Културни споменици у периоду Деспотовине. Подручје јужне Угарске и Сремски Бранковићи - ново жариште уметности и културе.			
<i>Практична настава:</i> Вежбе – упознавање са споменицима културе кроз коришћење савремених информатичких медија и средстава у проучавању историје; семинарска читања, активна расправа о изворима и одабраној литератури.			
Литература			
1. <i>Историја српског народа I</i> , СКЗ, Београд 1981, 230-248, 273-296, 389-407, 476-495, 603-616.			
2. <i>Историја српског народа II</i> , СКЗ, Београд 1982, 128-191, 278-301			
3. С. Поповић, <i>Крст у кругу, архитектура манастира у средњовековној Србији</i> , Републички завод за заштиту споменика – Просвета, Београд 1984.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: Средњовековно народно наслеђе и модерни идентитет			
Наставник: др Ненад Лемајић, др Снежана Божанић, др Милица Кисић-Божич			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање знања о односу средњовековног наслеђа и модерног идентитета и утицају средњовековног искуства и традиције на формирање модерног идентитета.			
Исход предмета: Сазнања о позитивним и негативним утицајима средњовековног наслеђа на модерни идентитет.			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава</i> Дисконтинуитет са средњовековном државном традицијом и модерна национална идеја. Српска црква као чувар средњовековног наслеђа. Епска народна поезија и средњовековно наслеђе. Покрети Срба током Дугог рата и средњовековно наслеђе. Улога средњовековног наслеђа традиције у рађању модерне националне идеје. Историографски и еписки елементи модерног националног идентитета. Однос модерног Светосавља и историјске личности и дела Светог Саве. Мит о Душановом царству и модерна национална идеја. Историјски оквир косовског архетипа као дела српског идентитета. Косовски мит, епика и историја и национална идеја. Милош Обилић, Вук Бранковић и Марко Краљевић - историјски и митски оквир. Миграције сточарског становништва ка Западу и Северу у време ширења Османлија на Балкану и њихов идентитет. Пећка патријаршија и средњовековно наслеђе. Наслеђе дукљанске државе као део псеудотрадиције српског и црногорског националног идентитета. Босанска средњовековна државна традиција као део модерног српског и бошњачког националног идентитета</p> <p><i>Практична настава:</i> семинари, радионице уз коришћење модерних наставних средстава</p>			
Литература			
<p>Сима Ђирковић, <i>Срби у средњем веку</i>, Београд, 1995. Сања Бошковић, <i>Косовски културолошки мит</i> (Београд, Службени гласник, 2014) Ивица Тодоровић, <i>Идејни систем „Срби, народ најстарији“</i> Гласник Етнографског института САНУ, XLVIII, Београд, 1999, стр.25-49. Радивој Радић, „<i>Срби пре Адама и после њега</i>“, Београд, 2003². Борис Нилевић, <i>Српска православна црква у БиХ до обнове Пећке патријаршије 1557. године</i>, Веселин Маслеша, Сарајево 1990. Бенедикт Курипешкић, <i>Путенис кроз Босну, Србију, Бугарску и Румелију 1530.</i>, Београд 2001. Раде Михаљчић, <i>Лазар Хребељановић - историја, култ, предање</i>, 1984, 1989, 1989, 2001. Раде Михаљчић, <i>Јунаци косовске легенде</i>, 1989, 1989, 1993, 2001. <i>The Battle of Kosovo in History and in Popular Tradition</i>, 1989. Раде Михаљчић, <i>Безимени јунак</i>, 1995. Раде Михаљчић – Јелка Ређеп, <i>Бој на Косову у бугаритицама и епским песмама кратког стиха</i>, 1995. Раде Михаљчић, <i>Прошлост и народно сећање</i>, 1995. Раде Михаљчић, <i>Српска прошлост и народно сећање</i>, 2001. Јелка Ређеп, <i>Грех и казна божија - судбине, битке и предања српског средњег века</i>. - Прометеј, 2013 Јелка Ређеп, <i>Гроф Ђорђе Бранковић и усмено предање</i>. - Прометеј, 1991 Јелка Ређеп, <i>Прича о боју косовском</i>, 1979. Marko Šuica, <i>The Image of the Battle of Kosovo (1389) Today: a Historic Event, a Moral Pattern, or the Tool of Political Manipulation</i> Иван Божић, <i>Неверство Вука Бранковића</i>, у књизи <i>О кнезу Лазару</i>, Филозофски факултет, Београд – Народни музеј, Крушевац, 1975, 223-242.</p>			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања, семинари, тестови, радионице уз коришћење модерних наставних средстава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	писмени испит	
практична настава	1-10	усмени испит	60

колоквијум-и	1-10	.....	
семинар-и	1-10		

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: ТРАДИЦИЈА СРПСКИХ СРЕДЊОВЕКОВНИХ ПОВЕЉА			
Наставник: ванр. проф. др Снежана Божанић, ред. проф. др Ненад Лемајић, доцент др Милица Кисић Божић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Упознавање студената са традицијом српских средњовековних повеља и развијање критичког и на научним резултатима утемељеног мишљења о српској средњовековној прошлости. Разумевање историјских процеса и структура.			
Исход предмета: Усвајање знања о традицији српских средњовековних повеља и обученост за самостално критичко промишљање догађаја, процеса и појава из прошлости.			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава</i> Предавања – излагања о традицији српских средњовековних повеља. Анализа времена и места настанка, политичке и друштвене околности. Указивање на објављене збирке докумена повеља. Указивање на специфичности савремених приступа проучавању прошлости, значај интердисциплинарности приликом анализе и интерпретације историјских догађаја, појава и процеса, кроз познавање традиције средовековних повеља.</p> <p><i>Практична настава</i> вежбе – дискусија, анализа и критичка анализа одабраних српских средњовековних повеља. Израда и презентација самосталних радова студената.</p>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. С. Божанић, <i>Ибарско језгро Светостефанског властелинства</i>, Филозофски факултет у Новом Саду – ИА "Срем", Нови Сад–Сремска Митровица 2006. 2. С. Божанић, <i>ЧУВАЊЕ ПРОСТОРА: међе, границе и разграничења у српској држави од 13. до 15. века</i>, Филозофски факултет у Новом Саду, Нови Сад 2013. 3. <i>Зборник средњовековних ћириличких повеља и писама Србије, Босне и Дубровника</i>, књ. 1, 1186–1321., приредили В. Мошин, С. Ћирковић и Д. Синдик, Историјски институт, Београд 2011. 4. С. Новаковић, <i>Законски споменици српских држава средњег века</i>, Лирика, Београд 2005². 5. П. Ивић–М. Грковић, <i>Дечанске хрисовуље</i>, Институт за лингвистику, Нови Сад 1976. 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
<ul style="list-style-type: none"> - Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова. 			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Да би се избегло понављање, спецификација се алтернативно може дати у оквиру **књиге предмета** урађене по овом узору за све предмете високошколске установе. Књига предмета у том случају представља јединствен прилог за све студијске програме.

Студијски програм : Историја		
Назив предмета: Увод у изучавање латинских повеља		
Наставник: Милица Кисић Божић, Ненад Лемајић, Снежана Божанић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: да је студент већ током школовања учио/ла латински језик; елементарно познавање нормативне граматике српског језика		
Циљ предмета: Утврђивање латинске морфологије и синтаксе; савладавање вокабулара најфреквентнијих речи и израза у латинском језику		
Исход предмета: Студент је способан/а да, при сусрету са аутентичним историјским извором, и без консултовања речника разуме основни смисао текста, да га филолошки анализира и коментарише евентуална одступања од језичких норми.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Понављање и утврђивање морфологије и синтаксе латинског језика, уз прављење паралела са синтаксом српског, као и страних језика које студенти конкретно познају. <i>Практична настава:</i> Читање и филолошка анализа текстова на напредном нивоу знања, посебно прилагођених потребама курса, а као увод у сусрет са аутентичним повељама на латинском језику. Посебан акценат ставља се на савладавање вокабулара најфреквентнијих речи и израза, тако да студенту, и без гледања у речник, буде јасан барем основни смисао сасвим непознатог текста.		
Литература: Gortan-Gorski-Pauš, Gramatika latinskog jezika, Školska knjiga, Zagreb Бојана Шијачки-Маневић, Граматика латинског језика, Завод за издавање уџбеника, Београд Војин Недељковић, Studium: латински на универзитету, Филозофски факултет у Београду, Академска мисао, Београд Hans Orberg, Lingua Latina per se illustrata, pars II: Roma aeterna, Focus, Grenaa A New Latin Dictionary, revised, enlarged and in great part rewritten by C. T. Lewis & C. Short, New York M. Divković, Latinsko-hrvatski rječnik, Zagreb Ж. Станојчић-Љ. Поповић, Граматика српског језика за гимназије и средње школе, Завод за уџбенике, Београд		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2

4			
Методe извођења наставe: предавања, вежбе, тимски рад, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	20
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	/		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 1 страница А4 формата			

Студијски програм : ИСТОРИЈА			
Назив предмета: Историја српског средњег века у уџбеницима			
Наставник: др Ненад Лемајић, др Снежана Божанић, др Милица Кисић-Божић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање увида у уџбенике и литературу, из XIX и XX века, релевантних за разумевање политичке, друштвено-економске, правне и културне историје српског средњег века.			
Исход предмета: Студенти овладавају релевантним уџбеницима који су коришћени у прошлости, и адекватно се њима служе при научно-истраживачком и педагошком раду.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Проучавање историје средњег века кроз уџбенике историје који су коришћени током XIX и XX века. Утицај романтичарске историографије на проучавање тема из српског средњег века. Пантелија Срећковић и његови следбеници. Утицај Илариона Руварца и Љубомира Ковачевића. Немањићи, Косовска битка, краљ Вукашин, Лазаревићи, Бранковићи, простор јужне Угарске у уџбеницима. Заступљеност ових тема у плановима и програмима за основне и средње школе.			
<i>Практична настава:</i> семинари, радионице уз коришћење модерних наставних средстава.			
Литература			
Љ. Ковачевић – Љ. Јовановић, <i>Историја српског народа, за средње школе</i> , књ. 1, део 1, Краљевска српска државна штампарија, Београд 1890.			
Љ. Ковачевић – Љ. Јовановић, <i>Историја српског народа, за средње школе</i> , књ. 2, део 1, Краљевска српска државна штампарија, Београд 1891.			
С. Станојевић – Л. Зрнић, <i>Историја српског народа, за средње школе и стручне школе</i> , књига 1, са 16 карата, Нова штампарија-Давидовић, Београд 1910.			
Ђирковић, С. 2007. <i>Трагање за предметом, прилог критичком испитивању темеља историјске науке</i> , у О историографији и методологији, Историјски институт Београд, <i>Studia Historica collecta</i> , књ. 3, 345-356.			
Stojanović, Dubravka, <i>„Udžbenici istorije kao ogledalo vremena”, Ratništvo, patriotizam, patrijarhalnost</i> , V. Pešić, R. Roksandić (ur.), Centar za antiratne akcije, Beograd 1994..			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методe извођења наставе: Предавања, семинари, тестови, радионице уз коришћење модерних наставних средстава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	писмени испит	
практична настава	1-10	усмени испт	60
колоквијум-и	1-10	.....	
семинар-и	1-10		

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : ИСТОРИЈА			
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета: АНТИЧКА АРХЕОЛОГИЈА И ПИСАНИ ИЗВОРИ			
Наставник (Име, средње слово, презиме): ДР ВЛАДИМИР Д. МИХАЈЛОВИЋ, доцент, ДР ВЕСНА Р. МАНОЈЛОВИЋ НИКОЛИЋ, ванредни професор,			
Статус предмета: ИЗБОРНО-ОБАВЕЗНИ , 7. СЕМЕСТАР			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О УПОТРЕБИ АРХЕОЛОШКИХ СВЕДОЧАНСТАВА У КВАЛИТАТИВНОЈ АНАЛИЗИ И ТУМАЧЕЊУ ИСТОРИЈСКИХ ИЗВОРА ИЗ АНТИЧКОГ ПЕРИОДА.			
Исход предмета УСВОЈЕНИ ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКИ ОКВИРИ АРХЕОЛОШКОГ ПРИСТУПА И МОГУЋНОСТИ ЊЕГОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И ПРИМЕНЕ У ИСТОРИЈСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА АНТИЧКОГ ПЕРИОДА, КАО И ОБРНУТО.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Однос археолошке и историјске грађе из античког периода. Могућности употребе археолошких и историјских података у тумачењу различитих аспеката прошлости. Потешкоће, ограничености и опасности у коришћењу историјских извора за интерпретацију археолошких података, као и обрнуто. Указивање на различите начине комуницирања и нивое сведочанствености писаних и материјалних података из античког периода. Теоријско-методолошка приступ контекстуализацији археолошке и историјске грађе приликом тумачења питања из античке прошлости. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Анализа одабраних примера интердисциплинарних (историјско-археолошких) интерпретација античке прошлости.			
Литература - М. Гарашанин, Археологија и историја, <i>Споменица САНУ</i> 26 (1964), 47-51. - В. Olsen, <i>Od predmeta do teksta</i> , Београд 2002. - С. Бабић, <i>Поглаварство и полис</i> , Београд 2004, 25-33. - С. Бабић, <i>Грци и други</i> , Београд 2008, 39-88. - Z. Kuzmanović, <i>Repozicioniranje uloge antičkih pisanih izvora u arheologiji</i> . <i>Etnoantropološki problemi</i> 8/3 (2013): 763-778. - V.D. Mihajlović, <i>Problem kulturnih odnosa lokalnih zajednica i rimske države: studija slučaja na prostoru pripisanom Skordiscima</i> , doktorska disertacija, Београд 2015, 206-233. ---, <i>Оставе и хоризонти деструкције као показатељи пробијања горњомезијског лимеса у I и II веку</i> . <i>Истраживања</i> 21 (2010): 9–29. ---, <i>Gordijev interpretativni čvor: rimski pisani izvori, ideja socio-kulturne evolucije i koncept romanizacije</i> . <i>Етноантрополошки проблеми</i> н.с. 6/3 (2011): 679–698. ---, <i>Rimska spomeničko-epigrafska praksa: antropološki pristup</i> . <i>Истраживања</i> 23 (2012): 33–50.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе и консултације, уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; дискусије и излагања студената о изабраним темама релевантним за предмет.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	60
колоквијум-и	20	.....	

семинар-и			
-----------	--	--	--

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : ИСТОРИЈА				
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ				
Назив предмета: КАСНОАНТИЧКА АРХЕОЛОГИЈА				
Наставник (Име, средње слово, презиме): ДР ВЕСНА Р. МАНОЈЛОВИЋ НИКОЛИЋ, ванредни професор, ДР ВЛАДИМИР Д. МИХАЈЛОВИЋ, доцент				
Статус предмета: ИЗБОРНО-ОБАВЕЗНИ, 8. СЕМЕСТАР				
Број ЕСПБ: 6				
Услов:				
Циљ предмета Стицање основних знања о археолошкој грађи и перспективи о античком периоду са посебним освртом на подручје Балкана и јужне Паноније.				
Исход предмета Усвајање теоријско-методолошких основа за истраживање и тумачење касноантичког периода.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Указивање на археолошке и материјалне манифестације коренитих промена које су захватале Римско царство почевши од III в. Скретање пажње на процесе који су доводили до трансформација у административној, војној, економској и културној сфери живота у периоду III-VI в. Упознавање са схемом насељавања, привредним активностима, начинама производње и потрошње, одбрамбеним системом, јавном и приватном архитектуром, начином становања и погребним праксама везаним за период касне антике и раног средњег века на подручју Балкана и јужне Паноније. Контекстуализација новонасталих уметничких, културних и религијских појава у светлу општих друштвених појава. Упућивање у најважније врсте археолошке грађе за изучавање касноантичког периода из перспективе историчара. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Анализа одабраних примера археолошких података и ситуација који најбоље демонстрирају опште друштвене, политичке, економске, културне и верске трендове у касној антици.				
Литература - Ј. Буркхарт, <i>Доба Константина Великог</i> . Сремски Карловци 2006. - А. Јовановић, <i>Тло Србије завичај римских царева</i> , Београд 2006. - П. Милошевић, <i>Археологија и историја Сирмијума</i> . Нови Сад 2001. - В. Поповић, <i>Sirmium - град царева и мученика</i> , Сремска Митровица 2003. - И. Поповић, Б. Борић-Брешковић ур., <i>Константин Велики и Милански едикт 313.</i> , Београд 2013. - И. Поповић ур., <i>Felix Romuliana – Гамзиград</i> , Београд 2010. - Д. Срејовић, <i>Римски царски градови и палате у Србији</i> , Београд 1993. - М. Милинковић, <i>Рановизантијска насеља у Србији и њеном окружењу</i> , Београд 2015				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе и консултације, уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; дискусије и излагања студената о изабраним темама релевантним за предмет.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит		60
колоквијум-и	20	.....		
семинар-и				

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : ИСТОРИЈА				
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ				
Назив предмета: КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКО НАСЛЕЂЕ: ПРИСТУПИ И ТУМАЧЕЊА				
Наставник (Име, средње слово, презиме): ДР ВЕСНА Р. МАНОЈЛОВИЋ НИКОЛИЋ, ванредни професор, ДР ВЛАДИМИР Д. МИХАЈЛОВИЋ, доцент, ДР МОМИР САМАРЦИЋ, ванредни професор				
Статус предмета: ИЗБОРНО-ОБАВЕЗНИ, 7. СЕМЕСТАР				
Број ЕСПБ: 6				
Услов:				
Циљ предмета Стицање уводних и основних знања о концепту и приступима културно-историјском наслеђу, као и његовом обликовању, чувању, представљању и значају у савременом контексту.				
Исход предмета Усвајање теоријско-методолошких оквира за студије културно-историјског наслеђа.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увођење у појам и концепт културно-историјског наслеђа. Разматрање процеса селекције, конструкције, канонизације, нормативизације и употребе наслеђа. Упознавање са врстама наслеђа, терминологијом, дефиницијама, праксом баштињења, законским и етичким оквирима. Проблематизовање улоге историјских наука, научних и културних институција у процесу конструкције, заштите и презентације културно-историјског наслеђа. Скретање пажње на активну улогу наслеђа у савременим друштвеним контекстима, од локалног до глобалног нивоа. Контекстуализација других дискурса о наслеђу и сагледавање псеудонаучних, идеолошко-политичких и "предузетничких" употреба и злоупотреба културно-историјског наслеђа. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Анализа одабраних примера конструкције и употребе културно-историјског наслеђа који демонстрирају најважније теоријско-методолошког поенте.				
Литература - P. Berk, <i>Osnovi kulturne istorije</i> . Beograd 2010. - J. Đorđević, <i>Postkultura</i> . Beograd 2009. - D. Bulatović, <i>Od trezora do tezaurusa: teorija i metodologija izgradnje baštinjenja</i> . Beograd 2015. - M. Popadić, <i>Vreme prošlo u vremenu sadašnjem: uvod u studije baštine</i> . Beograd 2014. - Š. Mekdonald, <i>Vodič kroz muzejske studije</i> , Beograd 2014. - Lj. Gavrilović, <i>Muzeji i granice moći</i> . Beograd 2011. - B. Olsen, <i>Od predmeta do teksta</i> , Beograd 2002. - A. Палавестра, <i>Културни контексти археологије</i> , Београд 2011.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе и консултације, уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; дискусије и излагања студената о изабраним темама релевантним за предмет.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		20
практична настава	10	усмени испит		40
колоквијум-и	20	.....		
семинар-и				

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : ИСТОРИЈА			
Врста и ниво студија: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета: ПРЕРИМСКИ БАЛКАН И ПАНОНИЈА			
Наставник (Име, средње слово, презиме): ДР ВЛАДИМИР Д. МИХАЈЛОВИЋ, доцент, ДР ВЕСНА Р. МАНОЈЛОВИЋ НИКОЛИЋ, ванредни професор			
Статус предмета: ИЗБОРНИ, 7. СЕМЕСТАР			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Стицање основних знања о археолошким и историјским начинима сагледавања и тумачења протоисторијског периода и заједница на средишњем Балкану и јужној Панонији.			
Исход предмета Усвајање теоријско-методолошких основа за истраживање и тумачење преримског периода Балкана и Паноније са аспекта археологије и историје.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Упознавање са расположивим врстама грађе о протоисторијском периоду на Балкану и Панонији (V-I v. пре н.е.). Критички осврт на античке писане изворе о популацијама означеног простора и сагледавање археолошке грађе повезиване са античким етнонимима. Преиспитивање етнотерминистичког становишта о "палеобалканским племенима" и скретање пажње на нове приступе у тумачењу касног гвозденог доба. Контекстуализација писане и археолошке грађе и њихова употреба у разумевању динамичног карактера различитих начина повезивања, изградње идентитета и функционисања протоисторијских заједница. Проблематизација разумевања колективних одредница попут Трибала, Аутаријата, Дарданаца, Скордиска итд., као и друштвених структура које су стајале иза оваквих појмова. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Анализа одабраних примера историјске и археолошке грађе у циљу критичког преиспитивања традиционалних становишта о протоисторији Балкана и Паноније.			
Литература - F. Parazoglu, <i>Srednjobalkanska plemena u prerimsko doba</i> . Beograd 2007 - P. Geary, <i>Mit o nacijama</i> . Novi Sad 2007, 7–129. - D. Džino, Indigene zajednice zapadnog i središnjeg Balkanskog poluotoka i 21. stoljeće, <i>Godišnjak CBI</i> 40 (2011): 197–206. - С. Бабић, <i>Поглаварство и полис</i> , Београд 2004. - I. Vranić, Urbanizacija u arheološkim interpretacijama. <i>Etnoantropološki problemi</i> 7/3 (2012): 731-746. - V. D. Mihajlović, <i>Problem kulturnih odnosa lokalnih zajednica i rimske države</i> , doktorska disertacija, Beograd 2015. ---, Gordijev interpretativni čvor: rimski pisani izvori, ideja socio-kulturne evolucije i koncept romanizacije. <i>Etnoantropološki problemi</i> 6/3 (2011): 679–698. ---, Dea Dardanica. <i>Etnoantropološki problemi</i> 11/3 (2016): 679-710. - D. Džino, A. Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku</i> , Zagreb 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе и консултације, уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; дискусије и излагања студената о изабраним темама релевантним за предмет.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	60
колоквијум-и	20	.....	

семинар-и			
-----------	--	--	--

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета: Културна и друштвена историја Срба у Хабзбуршкој монархији (1790-1918)			
Наставник: ДР ДЕЈАН МИКАВИЦА, ДР ВЛАДАН ГАВРИЛОВИЋ, ДР ГОРАН ВАСИН, ДР НЕНАД НИНКОВИЋ			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Упознавање студената са главним токовима српске културне историје на територији Хабзбуршке монархије, што је једна од најважнијих саставница националних препорода и један од основних темеља формирања модерне политичке и друштвене мисли код Срба.			
Исход предмета: Овладавање знањима из српске културне и друштвене историје у Хабзбуршкој монархији.			
Садржај предмета. Теоријска настава – Од формирања првих српских листова у Бечу, до школовања српских ђака на Универзитетима и Лицејима широм Монархији, национални препород Срба. Прве позоришне трупе, читаонице, издавање књига и промовисање националне културе и националних институција Матице српске и многобројних културних фондација, чине окосницу и оквир за културно-политички развитак Срба 1790-1918. о чему ће бити држана предавања. Практична настава, вежбе – Читање извора, презентације студената и семинарски радови.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Прометеј-РТВ-Филозофски факултет, Нови Сад 2016. 2. Дејан Микавица, Владан Гавриловић, Горан Васин, Знаменита документа за историју српског народа 1538-1918, Филозофски факултет, Нови Сад 2007. 3. Историја српског народа, IV-2. и V-1, СКЗ, Београд 1994. 4. Славко Гавриловић, Историја Срба у Хабзбуршкој монархији 1792-1849, Матица српска, Нови Сад 1994. 5. Владан Гавриловић, Темишварски сабор и Илирска дворска канцеларија, Платонеум, Нови Сад 2005. 6. Милорад Екмечић, Стварање Југославије 1790-1918, књ 1, Просвета, Београд 1989. 7. Čarls Ingrao, Habzburška monarhija 1618-1815, Most Art, Beograd 2015. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Српско друштво и култура од XVI до почетка XX века			
Наставник: др Дејан Микавица, др Владан Гавриловић, др Горан Васин, др Ненад Нинковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о српској култури у нововековним српским државама и Хабзбуршкој монархији, са циљем контекстуализације српске културе у шире европске оквире.			
Исход предмета: Способност да се генеза српске културе, њен утицај на друштво и обликовање нације, уоче и адекватно протумаче.			
Садржај предмета. Теоријска настава: Предавањ о променама у српском друштву до којих је дошло продором Османског царства на Балкан, померањима и укључивањима у нову средину, „излазак из средњег века“ у периоду после Великог бечког рата, елитизација друштва и прихватање нових културних образаца у оквиру којих се развија српска култура са свим њеним специфичностима. Узајамни утицаји културних образаца на развој нације и обрнуто, култура у служби формирања идеологија. Вежбе: Рад на историјским изворима како би се сагледали најважнија питања из историје српског друштва и културе, презентација семинарских радова.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Јован Деретић, Културна историја Срба, EuroGiunti, Београд 2011. 2. Мита Костић, Културно-историјска раскрсница Срба у 18 веку: одабране студије, Просвјета, Загреб 2010. 3. Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић, Историја Срба у Црној Гори 1496-1918, Прометеј, Нови Сад 2013 4. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Прометеј-РТВ-Филозофски факултет, Нови Сад 2016. 5. Јован Деретић, Историја српске књижевности, Просвета 2004. 6. Историја српског народа, IV-2, V-2, VI-2, СКЗ, Београд 1994. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2	Вежбе: 2	
Методe извођења наставе			
- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	успмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		
Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Политичка историја Србије (1804-1918)			
Наставник: др Дејан Микавица, др Горан Васин			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о политичкој историји нововековне Србије са циљем да студенти на основу методологије историјске науке, а у складу са најновијим научним достигнућима контекстуализују догађаје из ове тематике у дотада стечена знања.			
Исход предмета: Способност да се најважнији процеси из политичке историје нововековне Србије уоче, критички промишљају и адекватно протумаче.			
Садржај предмета. Теоријска настава: се састоји из предавања о преломним моментима из политичке историје Кнежевине и Краљевине Србије. Развој страначког живота од прве опозиције владару, буне које су их пратиле, појаву уставобранитеља, до формирања политичких странака у модерном смислу речи. Политичке борбе у циљу демократизације друштва. Реформе правосудног система, Владе, парламентаризма, државни удари, преврати и атентати. Војне реформе и ратови, Први и други српски устанак, Велика источна криза, Балкански ратови, Први светски рат. Вежбе: Рад на историјским изворима како би се сагледали најважнија питања из историје српске државности, презентација семинарских радова.			

Литература:

1. Димитрије Ђорђевић, Историја модерне Србије 1800-1918, Београд 2017.
2. Слободан Јовановић, Уставобранитељи и њихова влада, Друга влада Милоша и Михаила Обреновића, Београд 1990.
3. Слободан Јовановић, Влада Милана Обреновића, 1-2, Београд 1990.
4. Историја Српског народа, 5/1, 5/2, 6/1, СКЗ, Београд 1994.
5. Владимир Ђоровић, Односи Србије и Аустро Угарске у 20 веку, Београд 1992.

Број часова активне наставе**Предавања: 2****Вежбе: 2****Методe извођења наставе**

- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;
- Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Политичка историја Србије (1804-1918)			
Наставник: др Дејан Микавица, др Горан Васин			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о политичкој историји нововековне Србије са циљем да студенти на основу методологије историјске науке, а у складу са најновијим научним достигнућима контекстуализују догађаје из ове тематике у дотада стечена знања.			
Исход предмета: Способност да се најважнији процеси из политичке историје нововековне Србије уче, критички промишљају и адекватно протумаче.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава:</i> се састоји из предавања о преломним моментима из политичке историје Кнежевине и Краљевине Србије. Развој страначког живота од прве опозиције владару, буне које су их пратиле, појаву уставобранитеља, до формирања политичких странака у модерном смислу речи. Политичке борбе у циљу демократизације друштва. Реформе правосудног система, Владе, парламентаризма, државни удари, преврати и атентати. Војне реформе и ратови, Први и други српски устанак, Велика источна криза, Балкански ратови, Први светски рат. <i>Вежбе:</i> Рад на историјским изворима како би се сагледали најважнија питања из историје српске државности, презентација семинарских радова.			
Литература: <ol style="list-style-type: none"> 1. Димитрије Ђорђевић, Историја модерне Србије 1800-1918, Београд 2017. 2. Слободан Јовановић, Уставобранитељи и њихова влада, Друга влада Милоша и Михаила Обреновића, Београд 1990. 3. Слободан Јовановић, Влада Милана Обреновића, 1-2, Београд 1990. 4. Историја Српског народа, 5/1, 5/2, 6/1, СКЗ, Београд 1994. 5. Владимир Ћоровић, Односи Србије и Аустро Угарске у 20 веку, Београд 1992. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2	Вежбе: 2	
Методе извођења наставе - Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Српске елите у XIX веку			
Наставник: ДР ДЕЈАН МИКАВИЦА, ДР ГОРАН ВАСИН			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о историји српских елита у Краљевини Србији, Хабзбуршкој монархији, Црној Гори и Османском царству, како би студенти у складу са методологијом историјске науке и најновијим научним достигнућима контекстуализују догађаје из ове тематике у стечена знања.			
Исход предмета: Способност да се најважнији процеси у формирању елите уче, а затим њихов утицај на процес контекстуализује у догађаје из деветнаестовековне српске прошлости.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава:</i> Српско друштво је временом изграђивало своје елите у чему је онај део народа који се налазио у Хабзбуршкој монархији најбрже напредовао, ипак до почетка 19 века оне су постојале у разним облицима на гостово целом српском етничком простору. Настава ће се одвијати тако да се студентима приближи њихова делатност кроз разне аспекте, односно разне врсте „елита“: војне, политичке, црквене, културне. Указивање на то како су се саме мењале али и како су утицале на генезу политичке мисли у Србији, на начин изградње њихових ставова и европске утицаје, односно како су их приближавали свом народу и на тај начин давали курс развоју државе, политике, културе или цркве. <i>Вежбе:</i> Рад на историјским изворима и текстовима који се односе на српске елите, презентација			

семинарских радова.

Литература:

1. Димитрије Ђорђевић, Историја модерне Србије 1800-1918, Београд 2017.
2. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Нови Сад 2016.
3. Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Црној Гори од 1496. до 1918, Никшић 2017.
4. Историја српског народа, 5/1, 5/2, 6/1, СКЗ, Београд 1994.
5. Љубимка Трговчевић, Планирана елита, Београд 2003.
6. Томислав Краљачић, Калајев режим у Босни и Херцеговини 1882-1903, Бања Лука 2000.

Број часова активне наставе

Предавања: 2

Вежбе: 2

Методe извођења наставе

- Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава;

- Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Српске елите у XIX веку			
Наставник: ДР ДЕЈАН МИКАВИЦА, ДР ГОРАН ВАСИН			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о историји српских елита у Краљевини Србији, Хабзбуршкој монархији, Црној Гори и Османском царству, како би студенти у складу са методологијом историјске науке и најновијим научним достигнућима контекстуализују догађаје из ове тематике у стечена знања.			
Исход предмета: Способност да се најважнији процеси у формирању елите уоче, а затим њихов утицај на процес контекстуализује у догађаје из деветнаестовековне српске прошлости.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава:</i> Српско друштво је временом изграђивало своје елите у чему је онај део народа који се налазио у Хабзбуршкој монархији најбрже напредовао, ипак до почетка 19 века оне су постојале у разним облицима на гостово целом српском етничком простору. Настава ће се одвијати тако да се студентима приближи њихова делатност кроз разне аспекте, односно разне врсте „елита“: војне, политичке, црквене, културне. Указивање на то како су се саме мењале али и како су утицале на генезу политичке мисли у Србији, на начин изградње њихових ставова и европске утицаје, односно како су их приближавали свом народу и на тај начин давали курс развоју државе, политике, културе или цркве. <i>Вежбе:</i> Рад на историјским изворима и текстовима који се односе на српске елите, презентација семинарских радова.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Димитрије Ђорђевић, Историја модерне Србије 1800-1918, Београд 2017. 2. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Нови Сад 2016. 3. Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Црној Гори од 1496. до 1918, Никшић 2017. 4. Историја српског народа, 5/1, 5/2, 6/1, СКЗ, Београд 1994. 5. Љубимка Трговчевић, Планирана елита, Београд 2003. 6. Томислав Краљачић, Калајев режим у Босни и Херцеговини 1882-1903, Бања Лука 2000. 			
Број часова активне наставе		Предавања: 2	Вежбе: 2
Методe извођења наставе - Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм/студијски програми : Историја				
Врста и ниво студија: ОАС				
Назив предмета: Античка биографија и просопографија				
Наставник: др Ифигенија Д. Радуловић, ванредни професор; Снежана М. Вукадиновић, доцент				
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент с докторатом				
Статус предмета: изборни (8. семестар – антички модул)				
Број ЕСПБ:				
Услов: -				
Циљ предмета: У проучавању антике значајан сегмент чине биографска и просопографска истраживања, те су циљеви предмета упознавање са биографијом као жанром античке књижевности и њеним односом према просопографији, познавање релевантних извора и савремене литературе из области античке биографистике и просопографије.				
Исход предмета: Полазник наводи релевантне изворе и литературу за изучавање античке биографије и просопографије, познаје и описује основне термине и појмове прописане садржајем курса, анализира и синтетиче резултате основних истраживања из области античке биографије и просопографије.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Биографија као део античке књижевности. Славни хеленски и римски биографи. Просопопеја у античкој реторици. Термин просопографија и просопографски метод. Просопографска истраживања антике. Просопографски извори. Античка антропонимија. Друштвене групе и појединци антике у контексту биографије и просопографије. Ранохришћанска хагиографија као просопографска форма. <i>Практична настава</i> – Анализа одабраних историјских извора и литературе. Писање и презентација семинарских радова.				
Литература: М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Београд 1951. М. Будимир – М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности</i> , Београд 1963. Плутарх, <i>Славни ликови антике: избор из Упоредних животописа 1-2</i> (прев. М. Н. Ђурић), Нови Сад: Матица српска 1987. Г. Светоније Транквил, <i>Дванаест римских царева</i> (прев. Н. Шоп), Београд 2001. Ž.-P. Vernan (ur.), <i>Likovi Stare Grčke</i> (prev. D. Banković, D. Popović, J. Popović), Clio: Beograd 2007. А. Ђардина (ur.), <i>Likovi Starog Rima</i> , Clio: Beograd 2006. М. Обрадовић, <i>Прилози проучавању нелеидске антропонимије</i> , Истраживања 24, 25, 26 (2013, 2014, 2015). М. Obradović, <i>Herojsko ime Telef kao lično ime kod Helena</i> , Зборник Матице српске за класичне студије 9 (2007), 73-89. М. Obradović, <i>O imenu Menestej u grčkom svetu u klasičnom i helenističkom periodu</i> , Зборник Матице српске за класичне студије 8 (2006), 99-119. D. Nails, <i>The people of Plato: a prosopography of Plato and other Socratics</i> , Indianapolis 2002. John M. Fossey, <i>The study of ancient Greek prosopography</i> , Chicago: Ares1991. А. Н. М. Jones, J. R. Martindale, J. Morris (eds.), <i>Prosopography of the Later Roman Empire</i> , Vols. 1-2, London 1971, 1980. J. K. Davies, <i>Athenian propertied families 600-300 B. C.</i> Oxford 1971.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавање уз коришћење саврмених наставних медија. Хеуристички и проблемски метод. Дијалог. Рад са текстом.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		60
практична настава	10	усмени испт		
колоквијум-и		.....		
семинар-и	20			

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: ОАС			
Назив предмета: АНТИЧКА МИТОЛОГИЈА И СРПСКА ФОЛКЛОРИСТИКА			
Наставник : Снежана М. Вукадиновић, доцент; др Ифигенија Д. Радуловић, ванредни професор			
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент с докторатом			
Статус предмета: изборни (модул Културно-историјско наслеђе)			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање основних знања из области античке и словенске митологије као основни предуслов за разумевање усмене књижевности у компаративном кључу. Познавање основних категорија хеленске и српске епике: епски певач, јунак, догађај, епски топоними, хидроними, ороними. Упознавање студената с облицима античког и српског народног дела. Утицај ант. митологије и епике на српску књижевну епику.			
Исход предмета: Студент поседује основна знања из античке митологије и српске фолклористике; разрешава и тумачи основна правила у стварању епско-митског казивања, идентификује историјски слој у митској матрици. Наводи и критички користи релевантне изворе и литературу. Препознаје и разуме естетске, етичке и историјске компоненте епског казивања. Разуме значај компаративног приступа у истраживању културног наслеђа и традиције.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Појам античког мита. Хеленска баштина, римска, хришћанска, словенска. Предмет, историјат и значај античке митологије и српске фолклористике као научне дисциплине. Компаративни метод, дијахронијски приступ. Форма и садржај епског казивања. Античка и српска лирика и ритуалне песме. Кључне збирке и публикације. Усмена (античка и српска) епска традиција и књижевни еп. <i>Практична настава:</i> Читање изворних текстова, поређење са српским корпусом епских, лирских песма и народних умотворина, упознавање с приручницима и литературом.			
Литература: М. Н. Бурић, <i>Хеленска књижевност и компаратистика</i> , Београд 1997. D. Sreјjović, A. Cermanović-Kuzmanović, <i>Rečnik grčke i rimske mitologije</i> . Beograd 1979. A.B. Lord, <i>Pevač priča</i> , Beograd 1989. Š. Kulišić, <i>Srpski mitološki rečnik</i> , Beograd 1970. J. Deretić, <i>Epska pesma i istorija</i> . Zbornik Matice srpske za književnost i jezik, 42, sv. 1/3. 1994. Loma, A., <i>Prakosovo: slovenski i indoevropski koreni srpske epike</i> . Beograd 2002. V.Čajkanović, <i>Sabrana dela</i> , SKZ, Beograd 1994. Chevalier, J. – Gheerbrant, A., <i>Rječnik simbola</i> , Zagreb 1983. М. Флашар, <i>Његош и антика</i> , Подгорица 1997. М. Павић, <i>Историја српске књижевности класицизма и предромантизма</i> , Београд 1979. Vukadinović, S., <i>Uppredni pristup sudbini junaka: Herakle i M. Kraljević</i> (Filozofski fakultet N. Sad mr rad) 2006. _____, <i>Feniks – ptica večnosti Laktantije-Klaudije Klauđijan</i> , Novi Sad 2016. _____, <i>Antički mit kao istorijska metafora u pesništvu Klauđija Klauđijana</i> (diss). Filozofski fakultet Beograd 2013. Pešikan, Ljuštanović, Lj., <i>Pesma o izuzetnom junaku i drama o ženi s tajnom: Banović Strahinja starca Milije i drama Borislava Mihajlovića Mihiza</i> . Zbornik radova, Institut za književnost i umetnost. Beograd 2008. _____, <i>Predanje u "Gorskom vijencu"</i> , Zbornik Matice srpske za književnost i jezik, knj. LI 3, (2003), 611–624. _____, <i>Folklorna zbirka u delu P. Rovinskog "Crna Gora u prošlosti i sadašnjosti"</i> , Slavistika XII (2008) 155–163. _____, <i>"Homeru uz koleno": Vojislav M. Đurić kao antologičar srpskohrvatske usmene epike</i> , Zbornik Matice srpske za književnost i jezik, LVI/2 (2008) 437–449. Radulovic-Draganic, I., Vukadinovic,S., <i>Demeter and Persephone, the Story of Abduction in the Greco-Roman world and Its Reminiscences in the Balkans</i> , Études Balkaniques 3-4 (2013) 167-192			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Проблемски приступ садржају, монолошко-дијалогска метода извођења наставе уз коришћење савремених аудио-визуалних средстава, <i>reading handouts</i> као припремни материјал за увођење у критички дискурс на часовима вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	60

практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Студијски програм : Историја			
Назив предмета: АНТИЧКО НАСЛЕЂЕ У ЕВРОПСКОЈ КУЛТУРИ			
Наставник: проф. др Ифигенија Драганић, доц. др Снежана Вукадиновић			
Сарадник: др Александра Смирнов-Бркић			
Статус предмета: изборни (модул Културно-историјско наслеђе)			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета: Упознавање са културним наслеђем антике као темељом стварања европске културе, с нагласком на рецепцији античког образовања, античке књижевне традиције и античког хришћанства, који су оставили дуготрајне последице на касније обликовање културне традиције Европе.			
Исход предмета: Познавање релевантних извора и научне и стручне литературе везане рецепцију античког наслеђа у европској култури. Посебна знања о античким узорима у области античког образовања, књижевне традиције и античког хришћанског наслеђа. Способност препознавања и праћења сложених културно-историјских феномена, као и херитолошког значаја античке културе у европској култури. Препознавање античких мотива у контексту свевремености античке културе.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Појава античке писмености. Античке школе и образовање. Преглед основних тековина античке културе као релевантног чиниоца стварања европске културе, с посебним освртом на хеленску књижевност и њену традицију у српској, односно европској култури. Опште одлике и разлике античке и старооријенталне културе: рационализам, хуманизам, индивидуализам. Хришћанство и последице христијанизације античке културе. Појам класично. Појам рецепције. Пuteви преношења античког књижевног наслеђа и надахнућа античком књигом у европским књижевностима као и српској, по књижевно-историјским епохама. Византијска традиција и њен значај у очувању тековина ант. културе. Преношење античке културе на Запад. Ант. литерарна традиција у ренесансној књижевности. Класицизам у европским књижевностима. Неохеленски покрет у европској науци. <i>Практична настава</i> – Читање извора и литературе. Групни и тимски рад. Семинарски радови			
Обавезна литература: Ц. Гоу, <i>Увод у изучавање грчких и римских школских класика</i> , Београд 1913. Вернер Јегер, <i>Raideia - Обликовање грчког човека</i> , Нови Сад 1991. М. Будимир, М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности</i> , Београд 1996. Ернст Роберт Курцијус, <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> , Београд, 1996. Н. Ристовић, <i>Хришћанство и античко наслеђе</i> , Београд 2010. _____, <i>Српска књижевност на латинском језику</i> , у: Никола Грдинић (ур.), <i>XVIII столеће</i> . Књ. 6: радови са научног скупа, Нови Сад 2007, 132-157. М. Флашар, “ <i>Studium (liberalium) litterarum</i> као образац образовања понуђен српској школи у XVIII веку”, <i>XVIII столеће</i> , књ. 2, св. 2, Нови Сад 1997. М. Павић, <i>Историја српске књижевности барокног доба; Историја српске књижевности класицизма и предромантизма</i> , Београд 1979. М. Матилде, Ј. Вестрхејм (ур.), <i>Античко наслеђе и његова рецепција у европској култури</i> , Београд 2016. К. Марицки Гађански (ур.), <i>Антика и савремени свет</i> , Зборници са скупова ДАСС, 2007- А. Смирнов-Бркић, <i>Милош Н. Ђурић о античком наслеђу у европској култури</i> , Зборник радова са научног скупа <i>Европске идеје, античка цивилизација и српска култура</i> , Београд 2008, 393-407. У. Еко, <i>Историја лепоте</i> , Плато, Београд 2004. Ж. П. Вернан, <i>Духовни свет полиса</i> , <i>Летопис МС 436</i> , св. 1-2 (1985) 16-27. G. Highet, <i>The Classical Tradition, Greek and Roman Influences on Western Literature</i> , Oxford 1967. R.R. Bolgar, <i>The Classical Heritage and its Beneficiaries</i> , Cambridge 1977. R. Pfeiffer, <i>History of Classical Scholarship from 1300 to 1850</i> , Oxford 1976. A. Belli, <i>Ancient Greek Myths and Modern Drama. A Study in Continuity</i> , New York - London 1969.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 3
Методe извођења наставе Монолошко-дијалогска презентација градива уз помоћ савремених аудио-визуелних средстава. Читање извора. Индивидуалан и тимски рад у анализи текстова и представа.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испит	20
колоквијум/и	-		
семинарски рад	20		

Студијски програм/студијски програми : Историја				
Врста и ниво студија: ОАС				
Назив предмета: ХРИШЋАНСТВО У АНТИЦИ				
Наставник: др Ифигенија Д. Радуловић, ванредни професор; Снежана М. Вукадиновић, доцент				
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент с докторатом				
Статус предмета: изборни (8. семестар – Истраживачки модул / античко доба)				
Број ЕСПБ:				
Услов:				
Циљ предмета: Упознавање са културно-историјским околностима настанка хришћанства у антици; изворима и литературом; основним карактеристима развоја и ширења хришћанства од почетака до краја 4. века; последицама и променама дугог трајања које је хришћанство донело у античком свету.				
Исход предмета: Полазник наводи изворе и литературу релевантну за познавање античког хришћанства; познаје кључне догађаје и личности хришћанске историје; познаје начине дисеминације хришћанске религије и уочава последице и промене дугог трајања које је хришћанство донело у античком свету.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Извори и литература за познавање хришћанства у антици. Културно-историјске околности настанка хришћанства. Правци и модули ширења хришћанства у оквирима Римског царства. Кључне личности и догађаји ранохришћанске историје. Стварање хришћанске литерарне традиције. Основне одлике ранохришћанске књижевности. Појава хришћанске апологетике. Античка реторика и хришћанство. Последице легализације хришћанства у Римском царству. Промене које је хришћанство донело у античком свету. <i>Практична настава:</i> Читање и анализа текстова одабраних извора и литературе.				
Литература: П. Браун, <i>Успон хришћанства на Западу</i> , Београд: Сlio 2014. F. Gerke, <i>Kasna antika i rano hrišćanstvo</i> (prev. A. Cermanović-Kuzmanović), Novi Sad: Bratstvo Jedinstvo 1973. Ц. Мекманерс (ур.), <i>Оксфордска историја хришћанства</i> , 1. Од настанка до 1800. године, Сlio: Београд 2004. А. Смирнов-Бркић, <i>In hoc signo vinces. Милански едикт и победа хришћанства</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства 2011. F. Young et al. (eds.), <i>The Cambridge History of Christianity. Origins to Constantine</i> , Cambridge 2008. Р. В. Поповић, <i>Извори за црквену историју</i> , Београд: Центар за хришћанске студије 2016. Н. Ристовић, <i>Хришћанство и античко наслеђе: студије и чланци</i> , Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања 2010. С. Мичел, <i>Историја позног Римског царства: 284-641. Преображај античког света</i> (prev. У. Миливојевић), Београд: Сlio 2010.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Теоријска и практична настава, монолошко-дијалoшка метода уз примену савремених аудио-визуалних средстава, проблемски приступ садржају и развој критичког дискурса.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		40
практична настава	10	усмени испт		40
колоквијум-и		.....		
семинар-и				

Студијски програм/студијски програми : Историја				
Врста и ниво студија: ОАС				
Назив предмета: Култура позне антике				
Наставник: др Ифигенија Н. Радуловић, ванредни професор; др Снежана М. Вукадиновић, доцент				
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент са докторатом				
Статус предмета: обавезни – антички модул (8. семестар)				
Број ЕСПБ:				
Услов:				
Циљ предмета: Познавање историјског и хронолошког оквира позне антике, основних одлика културе тога периода с нагласком на писаној култури. Разумевање културних трансформација класичног света у периоду позне антике и последица ових промена на друштва и културе каснијих епоха.				
Исход предмета: Полазник наводи и разуме главне културне аспекте позне антике (религија, књижевност, уметност); идентификује и разуме процесе дугог трајања које повезују класични и позноантички свет, а затим позну антику и рани средњи век; наводи и критички сагледава релевантну савремену научну литературу о позној антици; познаје најважније изворе за позноантичку епоху.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Појам и хронолошко-историјски оквир позне антике. Кључни извори за познавање културе позне антике, с нагласком на религији, књижевности и уметности. Континуитет и промена у пост-класичном свету на пољу културе. Религијске трансформације позноантичког света. Позноантичка књижевност. Христијанизација културе. Културолошке импликације Сеобе народа. Културно наслеђе позне антике. <i>Практична настава:</i> Читање и анализа одабраних извора и литературе, групни и тимски рад, дебата.				
Литература: П. Браун, <i>Успон хришћанства на Западу</i> , Београд: Clio 2014. F. Gerke, <i>Kasna antika i rano hrišćanstvo</i> (prev. A. Cermanović-Kuzmanović), Novi Sad: Bratstvo Jedinstvo 1973. С. Мичел, <i>Историја позног Римског царства: 284-641. Преображај античког света</i> (прев. У. Миливојевић), Београд: Clio 2010. A. Cameron, <i>The Mediterranean World in Late Antiquity AD 393-565</i> , London: Routledge 1993. G. Bowersock, P. Brown, O. Grabar (eds.), <i>Late Antiquity. A Guide to the Post-classical World</i> , London 1998. Џ. Б. Бјурн, <i>Варварска инвазија на Европу: Германи и Римско царство: 375-575</i> , Београд: Утопија 2010. Х. Г. Бек, <i>Путеви византијске књижевности</i> (прев. Ј. Протић-Крсмановић), Београд: СКЗ 1967. Е. Р. Курцијус, <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> (прев. Ј. Бабић; Д. Тодоровић, А. Манчић-Милић, З. Радисављевић), Београд: СКЗ 1996. Н. Ристовић, <i>Хришћанство и античко наслеђе: студије и чланци</i> , Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања 2010. С. Вукадиновић, <i>Да ли Клаудије Клаудијан пева о хришћанском Богу?</i> Српска теологија данас: зборник радова годишњег симпозиона одржаног на Православном богословском факултету 2 (2010), 556-561. С. Вукадиновић – А. Смирнов-Бркић, <i>Лактанције De ave Phoenice – преплитање паганског мита у хришћански смисао</i> , Зборник МС за књижевност и језик, 2016. А. Смирнов-Бркић, <i>In hoc signo vinces. Милански едикт и победа хришћанства</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства 2011.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Проблемски приступ садржају, монолошко-дијалогска метода извођења наставе уз коришћење савремених аудио-визуалних средстава. Хеуристички метод.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		20
практична настава	10	усмени испт		40
колоквијум-и		.....		
семинар-и	20			

Студијски програм : Историја				
Врста и ниво студија: ОАС				
Назив предмета: КУЛТУРА СЕЋАЊА У АНТИЧКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ				
Наставник: проф. др Ифигенија Д. Радуловић, доц. др Снежана М. Вукадиновић				
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић				
Статус предмета: обавезни изборни (8. семстар – Истраживачки модул/ Античко доба)				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: положен Увод у античку књижевност				
Циљ предмета: Познавање главних одлика, манифестација и функције културе сећања у оквиру целокупне античке књижевности, тј. начина на који су Стари Грци и Римљани памтили традицију, бирали и интерпретирали предмет памћења у оквиру различитих форми античке књижевности, као и разумевање стварања литерарних узора у функцији очувања културног идентитета и континуитета.				
Исход предмета: Студент познаје релевантне изворе и литературу за изучавање културе сећања у античкој књижевности; препознаје различите форме и начине памћења прошлости у античким књижевним родовима и врстама; уочава мотиве и модусе у оквиру којих су антички народи конструисали своју прошлост и интерпретирали прошлост култура у контакту; разуме херитолошки значаја античке књижевности као модалитета очувања културног идентитета и континуитета.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Колективном, индивидуално и историјско сећање у антици. Култура сећања пре појаве писмености и народна усмена књижевност. Античка митологија и религија у функцији културе памћења. Појам Мнемосине/Лете. Митско и историјско време. Богови и хероји у античкој литерарној традицији. Појам <i>славе</i> и сећања <i>за сва времена</i> . Појава писменост и књиге у контексту културе сећања. Примери културе сећања у епу, ритуалној поезији, хорској и монодијској лирици, драми, историографској, философској и научној књижевности, реторским, мемоарским и дидактичким текстовима, биографијама, роману, путописној и преводној књижевност, ранохришћанској хагиографији. Проблем <i>interpretatio Graeca et Romana</i> . Проблема књижевних ауторитета. Александријска филологија и канонизација књижевних дела. Проблем превођења у антици и појава вишејезичности. Проблем очување дела античке књижевности и европски књижевни узор. <i>Практична настава:</i> Читање и анализа одабраних извора.				
Литература: М. Н. Бурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Београд 1990. М. Будимир – М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности</i> , Београд 1963. J. Asman, <i>Kultura pamćenja: pismo, sećanje i politički identitet u ranim visokim kulturama</i> (prev. Nikola B. Cvetković), Beograd 2011. P. Connerton, <i>Kako se društva sjećaju</i> , Zagreb 2004. A. Bilić, <i>Muka sv. Poliona u pisanoj kulturi i kulturi pamćenja</i> , Bogoslovska smotra 83/4 (2013) 815-840. A. Wolpert, <i>Remebering Defeat: Civil War and Civic Memory in Ancient Athens</i> , Baltimore and London 2002. K. Galinsky, K. Lapatin (eds.), <i>Cultural Memories in the Roman Empire</i> , Los Angeles 2015. H. Grabes (ed.) <i>Literature, Literary History and Cultural Memory</i> , Tübingen 2005. R. Vevliet, A. Estor (eds.), <i>Methods for the Study of Literature as Cultural Memory</i> , Brill 2000. С. Вукадиновић, <i>Антички мит као историјска метафора у пеништру Клаудија Клаудијана</i> , Докторска теза, Филозофски факултет у Београду 2013. И. Драганић, <i>Слика Атине у Андокидовим беседама</i> , Докторска теза, Филозофски факултет у Новом Саду 2009.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавање уз коришћење саврмених медија. Хеуристички и проблемски метод. Дијалог. Рад с текстом.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		30
практична настава	10	усмени испит		20
колоквијум/и	-			
семинарски рад	30			

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: ОАС			
Назив предмета: Мит у античкој књижевности			
Наставник: др Ифигенија Д. Радуловић, ванредни професор; др Снежана М. Вукадиновић, доцент			
Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент с докторатом			
Статус предмета: изборни (7. семестар – антички модул)			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета: Упознавање са основама античке митологије у компаративном кључу ради оспособљавања кандидата за разумевање и тумачење функције мита у античкој књижевности. Рецепција античког мита у европским књижевностима.			
Исход предмета: Полазник наводи изворе и литературу везану за садржај курса, описује термине и појмове прописане садржајем курса, самостално идентификује и анализира теме из античке митологије у античкој књижевности, препознаје реликте античке митологије и каснијим европским књижевностима.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Појам мита и митографије. Теорије митологије. Извори познавања античке митологије. Класификација митова. Антропоцентричност античког мита. Мит у хеленској књижевности. Мит и античка драма. Третирање мита код хеленских философа. Хомерске химне. Хесиодова <i>Теогонија</i> . Есхил и мит о Прометеју. Софоклове <i>Бакхнаткиње</i> . <i>Аргонаутика</i> . Аполодорова <i>Библиотека</i> . Овидије <i>Метаморфозе</i> . Вергилијева <i>Енеида</i> . <i>Практична настава</i> – Анализа одабраних историјских извора. Групни и тимски рад са одређеном тематском јединицом ради контекстуализације у анализи митских мотива у књижевности и развоја дискусије.			
Литература: О. Фрејденберг, <i>Мит и античка књижевност</i> , Београд 1978. М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Београд 1951. М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске етике</i> , Београд 1961. М. Будимир – М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности</i> , Београд 1963. Д. Срејовић – А. Цермановић, <i>Речник грчке и римске митологије</i> , Београд 2004. Д. Срејовић-А.Цермановић Кузмановић, <i>Лексикон религија и митова древне Европе</i> , Београд 1992. Е. Ђаро, <i>Теорије митологије</i> , Београд 2008. Р. Гревс, <i>Грчки митови</i> , Београд 1990. Ж. Димезил, <i>Древна римска религија</i> , Сремски Карловци/Нови Сад 1997. П. Вејн, <i>Да ли су Грци веровали у своје митове</i> , Сремски Карловци 2002. Р. Vidal- Nake, Ž.-P. Vernan, <i>Mit i tragedija u antičkoj Grčkoj I-II</i> , Sremski Karlovci 1993, 1995. С. Вукадиновић, <i>Антички мит као историјска метафора у песништву Клаудија Клаудијана</i> , Докторска теза, Филозофски факултет у Београду 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Проблемски приступ садржају, монолошко-дијалогска метода извођења наставе уз коришћење савремених аудио-визуалних средстава, <i>reading handouts</i> као припремни материјал за увођење у критички дискурс на часовима вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	20
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и		.....	
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми : Историја			
Врста и ниво студија: ОАС			
Назив предмета: Увод у античку епиграфику			
Наставник: др Ифигенија Д. Радуловић, ванредни професор; доц. др Снежана Вукадиновић Сарадник: др Александра Ђ. Смирнов-Бркић, асистент са докторатом			
Статус предмета: изборни (7. семестар – антички модул)			
Број ЕСПБ:			
Услов: положен Класични језик 1 и 2			
Циљ предмета: Стицање основних знања и вештина из области античке епиграфике и оспособљавање студената за даља посебна усавршавања у хеленској, односно римској епиграфици. Упознавање са савременим корпусима, приручницима и литературом из области античке епиграфике. Разумевање херитолошког значаја епиграфских споменика културе.			
Исход предмета: Студент поседује основна теоријска и практична знања из античке епиграфике; класификује типове натписа и врсте писама; разрешава основне скраћенице и сигле. Наводи и критички користи релевантне изворе, збирке извора и литературу. Разуме значај очувања епиграфских споменика културе.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Појам античке епиграфике: хеленска и римска епиграфика. Предмет, историјат и значај епиграфике као научне дисциплине. Кључне епиграфске збирке и публикације. Форма и садржај натписа. Категоризација натписа. Основне скраћенице и сигле. <i>Практична настава –</i> Читање и тумачење одабраних епиграфских текстова.			
Литература: Ц. Гоу, <i>Увод у изучавање грчких и римских школских класика</i> , Београд 1903. R. Bloh, <i>Latinska epigrafika</i> , Arheološko društvo Jugoslavije, Beograd 1971. П. Петровић, <i>Палеографија латинских натписа у Горњој Мезији</i> , Београд 1975. <i>Inscriptions de la Mésie Supérieure</i> I, II, III, IV, VI, Beograd 1976; 1986; 1995; 1979; 1982. A. et J. Šašel, <i>Inscriptiones Latinae quae in Jugoslavia inter annos MCMIII et MCMLXX repertae et editae sunt</i> , Situla 5, 1963; 19, 1978; 25, 1986). А. Смирнов-Бркић, <i>Епиграфске белешке грофа Марсиљија из Сремске Митровице</i> , у В. Гавриловић, С. Бошков (ур.), <i>Међународна научна конференција „Личности војвођанског простора. Војвођански простор у контексту европске историје“</i> , 23. новембар 2013, Нови Сад-Бачка Паланка, Бачка Паланка 2015, 41-52. A. G. Woodhead, <i>The Study of Greek Inscriptions</i> , Cambridge 1959. <i>Oxford Handbook of Roman Epigraphy</i> , London 2014.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Проблемски приступ садржају, монолошко-дијалогска метода извођења наставе уз коришћење савремених аудио-визуалних средстава, <i>reading handouts</i> као припремни материјал за увођење у критички дискурс на часовима вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Студијски програм : Историја – ОАС			
Назив предмета: Увод у античку књижевност			
Наставник: проф. др Ифигенија Драганић; доц. др Снежана Вукадиновић			
Сарадник: др Александра Смирнов-Бркић			
Статус предмета: обавезни – 7. семестар (антички модул)			
Број ЕСПБ:			
Услов:			
Циљ предмета: Упознавање кандидата са историјским околностима у којима је настала античка књижевност, њеним основним одликама и херитолошким значајем у европској култури. Стицање основних компетенција из области античке књижевности и оспособљавање за самосталну примену стечених знања у историјским истраживањима.			
Исход предмета: Полазник поседује темељна знања о историјским околностима настанка античке књижевности, њеним основним одликама и рецепцији у каснијим европским књижевностима и култури.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Почети античке писмености. Друштвени и историјски оквири настанка античке књижевности. Античка књига. Античка и старороијентална књижевност – везе и утицаји. Хеленска и римска књижевност. Преглед књижевних родова и врста. Античко позориште и драмска књижевност. Античке школе и библиотеке. Пuteви чувања и преношења античке књижевне традиције – византијски Исток и латински Запад. Антички књижевни узор и мотиви у каснијим европским књижевностима. Савременост и савременост античке књижевности. <i>Практична настава</i> – Читање и анализа одабраних извора. Презентација семинарских радова.			
Обавезна литература: Ц. Гоу, <i>Увод у изучавање грчких и римских школских класика</i> , Београд 1913. И. М. Тронски, <i>Историја античке књижевности</i> (прев. М. Марковић, Б. Стефановић), Београд 1952. М. Н. Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> , Београд 1997. М. Будимир – М. Флашар, <i>Преглед римске књижевности</i> , Београд 1963. Д. Срејовић – А. Цермановић, <i>Речник грчке и римске митологије</i> , Београд 2004. Е. Р. Курцијус, <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> , Београд, 1996. <i>The Cambridge History of Classical Literature</i> , vol I-V, Cambridge 1983. Gilbert Highet, <i>The Classical Tradition, Greek and Roman Influences on Western Literature</i> , Oxford 1967.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
Методe извођења наставе Монолошко-дијалoшка презентација градива уз помоћ савремених аудио-визуелних средстава. Читање извора. Индивидуалан и тимски рад у анализи текстова и представа.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испит	20
колоквијум/и	-		
семинарски рад	20		

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: ИСТОРИЈА 20. ВЕКА У КЊИЖЕВНОСТИ И УМЕТНОСТИ			
Наставник: др Биљана Шимуновић-Бешлин			
Сарадник: др Мирослав Павловић			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање темељних знања о репрезентативним књижевним и уметничким интерпретацијама историјских појава, догађаја и процеса у 20. веку и развијање способности за примену стечених знања у професионалном раду.			
Исход предмета: Темељна знања о репрезентативним књижевним и уметничким интерпретацијама историјских појава, догађаја и процеса у 20. веку и способност за примену стечених знања у професионалном раду..			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Преглед и упоредна анализа научне, књижевне и уметничке интерпретације одабраних историјских догађаја, појава и процеса у 20. веку: Први светски рат, националне и политичке идеологије 20. века, колонијализам, светска економска криза, Други светски рат, Хладни рат, деколонизација. <i>Практична настава</i> – Радионице о одабраним текстовима.			
Обавезна литература (одабрана поглавља):			
<ul style="list-style-type: none"> • Аврамовић, Зоран, <i>Књижевници и политика у српској култури : 1804-2014. Лена душа и Јанусово лице политике</i>, Нови Сад : Православна реч, 2016 • Винавер, Вук, <i>Писци сведоци епохе (1914-1945)</i>, Београд: Рад, 1983. • Вранеш, Александра, Петровић, Љиљана (Ур.), <i>Први светски рат у култури и библиографији. Тематски зборник, 1-2</i>, Београд: Филолошки факултет, 2014. • Dediјer, Vladimir, <i>Književnost i istorija</i>, Beograd: Rad, 1985. • Marčetić, Adrijana, <i>Istorija i priča</i>, Beograd: Zavod za udžbenike, 2009. • Mitrović, Andrej, <i>Angažovano i lepo : Umetnost u razdoblju svetskih ratova : (1914-1945)</i>, Beograd: Narodna knjiga, 1983. (Митровић, Андреј, <i>Ангажовано и лепо: Уметност у раздобљу светских ратова (1914-1945)</i>, Београд: Завод за уџбенике, 2011). • Hobsbaum, Erik K., <i>Doba ekstrema : istorija Kratkog dvadesetog veka : 1914-1991</i>, Beograd : Dereta, 2002 (2004²). • Hobsbaum, Erik, <i>Kraj kulture : kultura i društvo u XX veku</i>, Beograd : Arhipelag, 2014. <p>Одломци из одабраних књижевних дела: Бертолд Брехт (Brecht), Владимир Дедијер, Мирослав Крлежа, Михајло Јалић, Ијан Макјуан (Ian McEwan), Бранислав Нушић, Мајкл Ондаатје (Michael Ondaatje), Ерих Марија Ремарк (Erich Maria Remarque), Слободан Селенић, Ф. Скот Фицџералд (Francis Scott Key Fitzgerald), Бранко Топић, Добрица Ћосић, Ернест Хемингвеј (Hemingway), Милош Црњански, Винстон Черчил (Winston Churchill) и др.</p>			
Број часова активне наставе: 2+2	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава. Семинарске вежбе – радионице о одабраним текстовима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10		
колоквијум/и			
семинарски рад	30		

Студијски програм : ИСТОРИЈА ОАС			
Назив предмета: ОСНОВЕ ДИГИТАЛНЕ ИСТОРИЈЕ			
Наставник: проф. др Биљана Шимуновић-Бешлин, др Золтан Гелер			
Сарадник: Карло Бала МА			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: положен испит из предмета <i>Информатичка писменост</i>			
Циљ предмета: Стицање темељних знања о врстама, облицима и значају примене дигиталних технологија и медија у области проучавања историје и историјско-културног наслеђа.			
Исход предмета:			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава –</i> Проучавање историје у доба информатичке револуције – историја на интернету: катедре, архиви, музеји, библиотеке, пројекти, конференције; друштвене мреже; системи и платформе за учење на даљину; апликације за обраду текстова, слика, графичке презентације; електронске публикације, јавна историја; Рој Розенцвајг Центар за историју и нове медије (Roy Rosenzweig Center for History and New Media); бесплатни софтверски алати за историчаре: <i>Zotero</i> (софтвер за прикупљање, обраду и цитирање историјских извора и литературе), <i>Omeka</i> (платформа за чување и онлајн презентацију збирки историјских извора: докумената, фотографија и аудио-визуелних записа). <i>Практична настава:</i> Рад у рачунарској учионици и развијање компетенција за планирање и реализовање пројекта из области дигиталне историје..			
Препоручена литература:			
<ul style="list-style-type: none"> • Бешлин, Милорад, „Дигитализација архивске грађе у Историјском архиву у Новом Саду: нека искуства и препоруке“ http://www.arhivns.rs/cyr/29bata1.html <8.3.2017> • Mandić, Slobodan, <i>Kompjuterizacija i istoriografija: 1995-2005</i>, Beograd: Istorijski arhiv Beograda, 2008. https://www.arhiv-beograda.org/images/publikacije_elektronske_pdf/Kompjuterizacija_istoriografija.pdf (8.3.2017) • Cohen, Daniel J., Rosenzweig, Roy. <i>Digital History. A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web</i>. University of Pennsylvania Press, Inc. http://chnm.gmu.edu/digitalhistory/ (12.4.2017) • http://programminghistorian.org/ 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методе извођења наставе			
Теоријска предавања, дискусија о одабраним темама, индивидуални и групни рад у рачунарској учионици: практична примена софтверских алата за проучавање, интерпретирање и презентацију резултата проучавања одабраних тема из историје.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30		
колоквијум/и			
семинарски рад			

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ			
Назив предмета: Српска црква у новом веку (1557-1918)			
Наставник: ДР ГОРАН ВАСИН, ДР НЕНАД НИНКОВИЋ			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (8. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: стицање и продубљивање знања о функционисању једне од најважнијих институција код Срба – цркве, њеним интегративни и дезинтегративним факторима, генези и утицају у друштву, кроз које би студенти сагледали најновија достигнућа историјске науке на овом пољу.			
Исход предмета: Способност да се најважнији процеси у историји српске цркве, њен утицај на друштво и улога у време непостојања и постојања српских држава новог века уоче и адекватно протумаче.			
Садржај предмета. <i>Теоријска настава:</i> Предавања током којих би се сагледао развој српске цркве од обнове Пећке патријаршије, преко стварања аутономне, а потом аутокефалне Карловачке митрополије, цркве у Кнежевини и Краљевини Србији, Цетињске митрополије, цркви под Османским царством. Указивање на интегративни и дезинтегративни фактор цркве, утицај у друштву, повезаност верског опредељења са стварањем нације на Балкану. <i>Вежбе:</i> Рад на историјским изворима како би се сагледали најважнија питања из историје српске цркве, презентација семинарских радова.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђоко Слијепчевић, Историја српске цркве, 1-2, Култура, Београд 2002. 2. Дејан Микавица, Ненад Лемајић, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Хабзбуршкој монархији од 1526. до 1918, Прометеј-РТВ-Филозофски факултет, Нови Сад 2016. 3. Три века Карловачке митрополије, зборник радова, Филозофски факултет-Епархија сремска-Мало историјско друштво, Нови Сад 2014. 4. Живот и дело митрополита Михаила, зборник, САНУ, Београд 2008. 5. Горан Васин, Патријарх Георгије Бранковић и његово доба, Мало историјско друштво, Нови Сад 2014. 6. Недељко Радосављевић, Православна црква у Београдском пашалуку (1766-1831), Историјски институт, Београд 2007. 7. Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић, Срби у Црној Гори 1496-1918, Институт за српску културу, Никшић 2017. 8. Историја српског народа, III-2, СКЗ, Београд 1994. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2	Вежбе: 2	
Методe извођења наставе - Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Рад на одабраним историјским изворима, презентација семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		

Студијски програм: ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ			
Назив предмета: Српска и немачка палеографија XVIII и XIX века			
Наставник: ДР НЕНАД НИНКОВИЋ, ДР ГОРАН ВАСИН			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: уписана 3 година (7. семестар) основних академских студија историје			
Циљ предмета: Стицање и продубљивање знања, као и способности студената са читањем грађе на српском и немачком језику из 18. и 19 века, који су представљали главне језике документа у српским канцеларијама.			
Исход предмета: овладавање вештином читања документа на српском и немачком језику и њиховим тумачењем у складу са научним достигнућима дипломатике и палеографије.			
Садржај предмета. Теоријска настава: Стицање знања о развоју српске и немачке рукописне традиције у 18 и 19 веку, старе преписивачке школе и српска ортографија, русификовање писма, датовање, начини писања скраћеница у српском језику. Такође, предавања о специфичности немачког писма (за студенте који познају основу немачког језика), начин писања појединих графема, дипломатичка пракса Карловачке митрополије и Илирске дворске депутације. Практична настава, вежбе – Читање извора на рукописној ћирилици и готици, савладавање начела дипломатичке праксе датог периода, посета архивским установама у Новом Саду, Сремским Карловцима и Београду.			
Литература: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sanja Lazanin, Nemačka paleografija, Zagreb 2004. 2. Петар Ђорђевић, Историја српске ћирилице Београд 1971. 3. Владан Гавриловић, Дипломатички списи код Срба у Хабзбуршкој монархији и Карловачкој митрополији од краја XVII до средине XIX века, ЛДИЈ, Темерин 2001. 4. Стари српски записи и натписи, 1-6, СКА, Београд 1902-1926. 			
Број часова активне наставе	Предавања: 2		Вежбе: 2
Методе извођења наставе - Предавања уз коришћење савремених аудио-визуелних наставних средстава; - Семинарске вежбе, радионице о одабраним текстовима (историјски извори и литература).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1-10	усмени испит	1-60
активност на вежбама	1-10		
Колоквијум	1-20		